

**Xanım
çempionumuzu
maşın vurub
öldürdü -
sürücü
tutuldu**

yazısı səh.2-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 30 iyun 2017-ci il Cümə № 136 (6750) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

“Mühacir alveri” qalmaqalı böyüyür

Axtarışa verilən Elnur Mirzəyev Almaniya tapıldı; amma danışmaq istəmir

yazısı səh.3-də

Avropadan Azərbaycana dəstək mesajları - ərəzi bütövlüyümüz diqqətdə

yazısı səh.11-də

ABŞ Dövlət Departamentindən Azərbaycanla bağlı müsbət addım-hesabat nələri dəyişəcək?

yazısı səh.3-də

Rusiyalı jurnalist Cəvq Mərcanlıya getmək istəyir

yazısı səh.12-də

Türkiyə qiyamın bir ilinə doğru: qardaş ölkədə nələr dəyişdi...

yazısı səh.9-də

Qərbdə yeni “dözümlü müsəlman” projesi

yazısı səh.4-də

İran və Ermənistan Bakı-Təl-Əviv əlaqələrinə qarşı

yazısı səh.9-də

Siyasi liderlərin birgə bayram namazı qılmaq ənənəsi

yazısı səh.5-də

Azərbaycanlı ekspert AŞ PA-nın yay sessiyasında qayda pozuntuları aşkarlayıb

yazısı səh.7-də

Mingəçevirdə təcili tibbi yardım maşını iki avtomobillə toqquşdu, 9 yaralı

yazısı səh.14-də

İşğalçıdan 1 nömrəli müttəfiqinə qarşı de-marş

ERMƏNİSTANDA ANTI-RUSİYA İSTERİKASI -

İRƏVANDAN KREMLƏ BAKI ŞƏRTİ

Təcavüzkar ölkə öz varlığına görə minnətdar olmalı olduğu tək dövlətə - Rusiyaya qarşı təhlükəli oyunun içində; erməni ekspert: “Moskva ilə müqavilənin şərtlərinə təzədən baxmalıyıq...”

musavat.com
Togrul İsmayil

yazısı səh.8-də

Deputatlar onlara təhlükə yaradan qalmaqalı qanun layihəsinə qarşı

Bu gün müzakirəyə çıxarılaçaq “Deputatların etik davranış qaydaları haqqında” qanun layihəsinin əleyhinə olanların sayı artıb; onlar layihənin gündəlikdən çıxarılmasına nail ola biləcəklərmi?

yazısı səh.7-də

**Sərdar Cəlaloğlu:
“Rusiyadan komanda gələn kimi Abbas Abbasov və çevrəsi hərəkətə keçəcək”**

yazısı səh.5-də

Londondakı yanğın Xaləddin İsgəndərovu necə “xilas etdi” ...

yazısı səh.6-də

**Əhməd Qəşəmoğlu:
“Azərbaycan ailəsində gərginlik heç vaxt indiki qədər olmayıb”**

yazısı səh.4-də

Prezident DİN-in 4 zabitinə general rütbəsi verdi

Prezident İlham Əliyev Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) zabitlərinə ali xüsusi rütbələrin verilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

APA-nın məlumatına görə, DİN-in aşağıdakı zabitlərinə polis general-mayoru ali xüsusi rütbəsi verilib:
 polis polkovniki Arzu Arif oğlu Daşdemirov
 polis polkovniki Emil Ramil oğlu Usubov
 polis polkovniki Oqtay Əsgər oğlu Kərimov
 polis polkovniki Səfər Hüseyn oğlu Əliyev

Azərbaycan və Türkiyə hərbi kəşfiyyatçıları görüşdü

İyunun 29-da Bakıda Azərbaycan və Türkiyə Silahlı Qüvvələri hərbi kəşfiyyat nümayəndələrinin görüşü keçirilib.

Müdafie Nazirliyinin mətbuat xidmətindən APA-ya verilən məlumata görə, tərəflər ölkələrimiz arasında hərbi kəşfiyyat sahəsində birgə planları, əməkdaşlığın inkişaf perspektivlərini, məlumat mübadiləsi, regional və kiber təhlükəsizlik, mütəxəssislərin qarşılıqlı səfərlərinin təşkili, təlimlərin keçirilməsi və qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələləri müzakirə ediblər.

SOCAR Ukraynada təbii qaz ticarəti üçün lisenziya aldı

Ukraynada enerji və kommunal xidmətlər üzrə tənzimlənməni həyata keçirən Milli Komissiya Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR) törəmə şirkəti olan "SOCAR Ukraine" Ticarət Evinə ölkə ərazisində təbii qazın ticarəti üçün lisenziya verib.

"Report" xəbər verir ki, bu barədə qərar komissiyanın iyunun 29-da keçirilmiş iclasında qəbul edilib.

Qeyd edək ki, iyulun 1-dən qüvvəyə minəcək qanuna əsasən, "Ukrtransgas" Milli Komissiyanın lisenziyası olmayan şirkətlərin qaz nəqli üçün ərizəsini qəbul edə bilməyəcək. Hazırda 239 şirkətin belə lisenziyası var.

Düənə "SOCAR Ukraine" ilə yanaşı, "Gastron Ukraine" şirkəti də ölkədə qaz satmağa lisenziya alıb.

Xatırladaq ki, bundan əvvəl "SOCAR Ukraine" "Ukrtransgas" şirkəti ilə 2017-ci ilin yanvarından dekabrına kimi 180 mln. kubmetr təbii qazın nəqli ilə bağlı müqavilə imzalayıb.

2016-cı il dekabrın 30-da isə "SOCAR Ukraine" 131 mln. kubmetrə qədər qazın alışı ilə bağlı "Eru Trading" şirkəti ilə saziş bağlayıb.

SOCAR-ın Ukraynada nümayəndəliyi 2008-ci ildə açılıb. Hazırda şirkətin Ukraynada 60 yanacaqdoldurma məntəqəsi var.

Çexiya XİN erməni yalanlarını üzə çıxardı

Çexiyanın Xarici İşlər Nazirliyi bu ölkənin Ermənistandakı səfiri Pyotr Mikiskanın Azərbaycan əleyhinə açıqlamalar verdiyi barədə erməni mətbuatının iddialarını təkzib edib.

Çexiya XİN-in mətbuat katibinin müavini İrena Valentova «Trend»ə bildirib ki, səfir P.Mikiska İrəvanda keçirilmiş mətbuat konfransında iştirak edib: "Mətbuat konfransının hesabatı səfir tərəfindən razılaşdırılmayıb və hesabatda yer alan bəyanatlar səfir tərəfindən səsəndirilməyib".

Mətbuat katibi onu da bildirib ki, bundan sonra Azərbaycanın Çexiyadakı səfiri Çexiya XİN-də qəbul edilib: "Bütün qeyd edilənləri nəzərə alaraq, tərəflər bu məsələni həll olunmuş hesab edib".

Xatırladaq ki, bir müddət əvvəl Ermənistan KİV-ləri məlumat vermədi ki, Çexiyanın İrəvandakı səfiri Azərbaycanın Avropa Parlamentinin bir sıra deputatlarını, o cümlədən çexiyalı siyasətçini beynəlxalq axtarışa verməsi ilə bağlı Azərbaycan əleyhinə açıqlamalar verib.

"Qaya Mətbuat Yayımı" MMC!

- **İstənilən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:**
- Əgər siz qəzet və jurnalların rahatlıqla evinizə və ya ofisinizə çatdırılmasını;
- Mətbuatı aldıqdan sonra abunə haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;
- Tirajımızda lazım göldikdə dəyişikliklər etmək;
- **Ən başlıcası ayda 26 dəfə nəşr olunan**
- **"Yeni Müsavat" - 0.60 AZN**
- **və bundan əlavə 2500 adda yerli və xarici nəşrlər.**
- Abunə yazılmaq üçün uzağa getmək lazım deyil.
- **Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:**
- **Bakı şəh. 564-63-45; 598-35-22**
- Respublikanın digər böyük şəhərlərinə də abunə qəbul olunur.

Cinayət qanunvericiliyi humanistləşdirilir

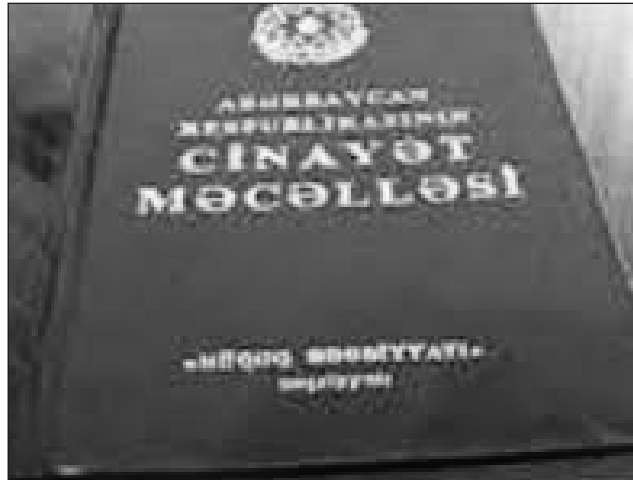
Cinayət qanunvericiliyinin humanistləşdirilməsi ilə bağlı qanun layihəsi Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev tərəfindən Milli Məclisə təqdim edilib.

APA-nın məlumatına görə, Cinayət Məcəlləsinə kompleks dəyişiklikləri əhatə edən, konseptuallığına və tənzimləmə sahəsinə görə son dövrlərdə hazırlanan ən geniş təkliflər paketi aşağıdakı istiqamətlərdə yeniliklərdən ibarətdir:

Cinayət Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş böyük ictimai təhlükə törətməyən, ehtiyatsızlıqdan törədilən və bir sıra digər cinayətlər, ümumilikdə 10-dan artıq cinayət tərkibi dekriminalaşdırılıb. Bununla yanaşı, ölkədə gedən iqtisadi-sosial proseslər nəzərə alınaraq mülkiyyət əleyhinə olan cinayətlərin törədilməsi zamanı cinayət məsuliyyəti yaradan məbləğin beş dəfə, yeni 100 manatdan 500 manata dək artırılması nəzərdə tutulub. Nəticədə bir çox eməllər cinayət kateqoriyasından inzibati xəta kateqoriyasına keçmiş olacaq.

Azadlıqdan məhrum etmə cəzasının tətbiqi hallarının azaldılması və sanksiyalara alternativ cəzaların daxil edilməsi məqsədilə Cinayət Məcəlləsinə yeni növ cəza daxil edilib. Bu, məhkumun cəmiyyətdən tam təcrid olunmadan yaşayış yeri üzrə nəzarət altında saxlanılmasından ibarət olan azadlığın məhdudlaşdırılması cəzasıdır.

Cinayət Məcəlləsinin ümumilikdə 140-dan artıq maddəsində azadlığın məhdudlaşdırılması alternativ cəza növü kimi sanksiyalara daxil edilib. Bundan əlavə, daha 80 cinayətin sanksiyasına azadlıqdan

məhrum etməyə alternativ olan cərimə və digər cəzalar daxil edilib.

Bundan əlavə, qanun layihəsinə əsasən Cinayət Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş sanksiyalar təftiş edilərək 80-dən artıq cinayətə görə müəyyən edilmiş azadlıqdan məhrum etmə cəzasının hədli azaldılıb. Nəticədə 35 cinayət əməli az ağır cinayət kateqoriyasından böyük ictimai təhlükə törətməyən cinayətlər kateqoriyasına, 6 cinayət əməli isə ağır cinayətdən az ağır cinayətlər kateqoriyasına keçirilib.

Qanun layihəsində mülkiyyət əleyhinə və iqtisadi fəaliyyət sahəsində törədilən bir sıra cinayətlərə münasibətdə qanunvericilik liberallaşdırılıb. Eyni zamanda Cinayət Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş zərərçəkmiş şəxsə barışma institutu daha da təkmilləşdirilib, 20-dən artıq cinayət üçün zərərçəkmiş şəxsə barışmaqla və ziyanın ödənilməsi şərti ilə cinayət məsuliyyətindən azad etmə imkanı müəyyən olunub.

Qanun layihəsində nəzərdə tutulmuş konseptual məsələlərdən biri də cinayət qanunvericiliyində narkotik vasitələrin əldə edilməsi və saxlanması cinayəti törətmiş şəxslərə qarşı münasibətin dəyişdirilməsidir. Bu şəxslər ilk növbədə narkomanlıq xəstəliyinə düçar olmuş insanlar kimi qəbul edilir. Satış məqsədi olmadan narkotik vasitə əldə etmə cinayəti törətmiş, əməlinə başqa cinayət tərkibi olmayan narkomanlıq xəstəliyinə düçar olmuş şəxsə stasionar qaydada tibbi xarakterli məcburi müalicə tədbirləri tətbiq edilir. Şəxs sağaldıqda isə cinayət məsuliyyətindən azad edilir. Bu qaydada məsuliyyətdən azad edilmək imkanı şəxsə yalnız bir dəfə verilir. Müalicədən yayınan şəxslər cinayət məsuliyyətinə cəlb edilir.

Sözügədən qanun layihəsi prezidentin müvafiq sərəncamı ilə verilmiş tapşırıqların icrası çərçivəsində hazırlanmış ilk aktır. Bundan əlavə, Cinayət-Prosessual Məcəlləsinə və Cəzaların İcrası Məcəlləsinə də dəyişikliklərin edilməsi nəzərdə tutulur.

Sabiq diplomat Arif Məmmədov və TQDK məmuru Elnur Nağızadə axtarışa verilib

Kəçmiş diplomat Arif Məmmədov və ləğv olunmuş TQDK-nın mətbuat katibi Elnur Nağızadənin axtarış dosyesi Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin (BŞBPI) saytında yerləşdirilib.

APA-nın məlumatına görə, axtarış dosyəsində 1964-cü il təvəllüdü Məmmədov Arif Zahid oğlu barəsində Cinayət Məcəlləsinin 179.3.2-ci (mənimləmə və ya israf etmə - külli miqdarda törədildikdə), 1981-ci il təvəllüdü Nağızadə Elnur Qəhrəman oğlu barəsində isə Cinayət Məcəlləsinin 178.3.2-ci 178.3.2-ci (dələduzluq - külli miqdarda ziyan vurmaqla törədildikdə) maddələri ilə axtarış elan edildiyi qeyd olunub.

Polis mayorunun oğlu kanalda boğuldu - 2 gün sonra hərbi xidmətə gedəcəkdi

Ağsu rayonunda gənc oğlan su kanalında çimərəkən boğulub. APA-nın yerli bürosunun xəbərinə görə, hadisə Yuxarı Şirvan kanalının Ağsunun Ərəbmehdibəy kəndi ərazisindən keçən hissəsində qeydə alınıb.

Kürdəmir şəhərinin İsmət Qayıbov küçəsindəki 6 saylı mənzildə yaşayan 1995-ci il təvəllüdü Əhmədov Firudin Vasif oğlu bibisi və əmisi oğlanları ilə birgə Yuxarı Şirvan kanalının kənarında yemək yeyəndən sonra suda çimməyə başlayıblar. Firudin Əhmədov üzməyi yaxşı bacarmadığı üçün suyun sürətlə axan yerində ehtiyatsızlıq səbəbindən boğulub. Qohumları onun suda batmasından gec xəbər tutub və köməksiz vəziyyətdə qalan 22 yaşlı F. Əhmədov dünyasını dəyişib.

Onun meyiti sudan çıxarılarq ailəsinə təhvil verilib.

Qeyd edək ki, Kürdəmir Rayon Polis Şöbəsinin kadrlar şöbəsinin baş inspektoru, mayor Vasif Əhmədovun oğlu olan Firudin Əhmədov bu il Qafqaz Universitetini bitirib və iyulun 1-də hərbi xidmətə yola düşəcəkmiş. Hadisə onun hərbi xidmətə yola salınması münasibətilə yaşadığı evdə keçirilən mərasimdən sonra baş verib.

Faktla bağlı Ağsu Rayon Polis Şöbəsi tərəfindən araşdırma aparılır.

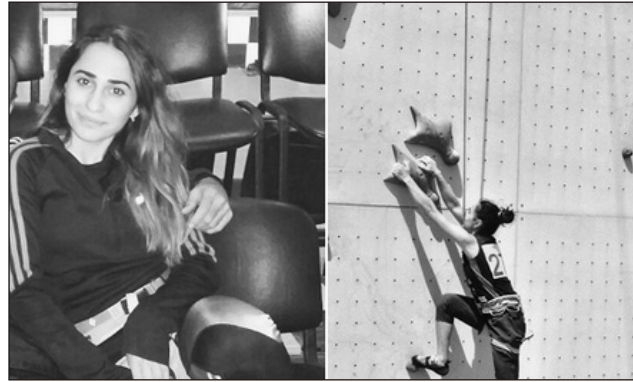
Azərbaycanda "Petya" virusu təhlükəsi varmı?

Azərbaycan dövlət strukturlarından "Petya" virusu ilə bağlı şikayətlər daxil olmayıb.

Bu barədə özəl olaraq «Trend»ə Xüsusi Dövlət Müəfəzə Xidmətinin Xüsusi Rəhbəri və İnformasiya Təhlükəsizliyi Dövlət Agentliyi nəzdində Kompüter Insidentlərinə Qarşı Mübarizə Mərkəzindən (CERT) məlumat verilib. Məlumatda qeyd olunur ki, bu virus bir müddət əvvəl yayılmış "WannaCry" virusu kimi yayılır:

"Lakin bu virusun fərqi ondadır ki, o, faylları yox, sert diski şifrələyir. Bu virus həmçinin elektron poçt yolu ilə yayılır. Hələlik Azərbaycan dövlət strukturları tərəfindən bununla bağlı şikayət daxil olmayıb".

Qeyd edək ki, "Petya" virusu Rusiya və Ukraynanın iri neft, telekommunikasiya və maliyyə şirkətlərinə haker hücumuna səbəb olub. Bu virus kompüterləri bloka salır və təkrar açılması üçün 300 dollar məbləğinə bərabər bitko-inlər tələb edir.

Xanım çempionumuzu maşın vurub öldürdü - sürücü tutuldu

Azərbaycanlı idmançı, dağadırmanma, qayayadırmanma, bu zadırmanma üzrə çempion Reyhan Məmmədova faciəvi şəkildə ölüb.

Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsi və şəhər prokurorluğunun məlumatında deyilir ki, 28 iyun 2017-ci il tarixdə saat 21:10 radələrində Xətai rayonu ərazisində Masallı rayon sakini 1962-ci il təvəllüdü Məmmədov Əlifəğa Abdul oğlu idarə etdiyi özünə məxsus "BMW" markalı, AZ90-XU-928 dövlət nömrə nişanlı avtomobilə yolu keçən piyada, 1995-ci il təvəllüdü Məmmədova Reyhan İlqar qızını vurub, o, aldığı xəsarətlərdən hadisə yerində vəfat edib.

Fakta görə Xətai Rayon Polis İdarəsinin İstintaq Şöbəsinə Cinayət Məcəlləsinin 263.2-ci (yol hərəkəti və nəqliyyat vasitələrinin istismarı qaydalarını pozma zərərçəkmiş şəxsın ölümünə səbəb olduqda) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb, müvafiq ekspertizalar təyin edilib.

Cinayəti törətməkdə şübhəli bilinən Ə.Məmmədov tutulub. Hazırda iş üzrə zəruri istintaq tədbirləri davam etdirilir.

ABŞ Dövlət Departamenti dünyada insan alverinə qarşı mübarizə üzrə növbəti illik hesabatını açıqlayıb. Virtualaz.org xəbər verir ki, hesabat dövlət katibi Reks Tillerson tərəfindən təqdim olunub. Hesabatda Azərbaycan insan alverinə qarşı mübarizə üzrə ikinci qrupda yer alır.

Bildirilir ki, Azərbaycan hökuməti insan alverinin ləğvinə yönələn ciddi addımlar atmaqdadır. Ancaq bəzi sahələr üzrə minimal standartları hələ təmin edə bilməyib.

Dövlət Departamenti bildirir ki, 2016-cı il üzrə hesabat müddəti ilə müqayisədə hökumət daha artıq sənaye göstərdiyi üçün ikinci dərəcəli ölkələr siyahısında qalıb. "Hökumət insan alverçilərinin təqibi, məhkum edilməsi, daha çox qurbanın tanınması yönündə cəhdlərini gücləndirib. Hökumət qurbanların mühafizəsinə, dövlət sığınacağına vəsaiti artırıb. Ancaq bir neçə əsas sahədə minimum standartlar təmin edilməyib", - hesabatda deyilir.

Hesabatda bir sıra tövsiyələr irəli sürülür. İnsan alveri cinayətlərinin hərtərəfli araşdırılması, cinayətkarların cəzalandırılması tövsiyə olunur. Özəl ilə də ölkəçi insan alveri, məcburi əmək hallarının təhqiq olunması istənilir. Hökumətə tövsiyə edilir ki, QHT-lərin yaratdığı sığınacaqlara zəruri maliyyə ayırsın. Qurbanların təhvil verilmə mexanizminin icrası üçün standart əməliyyat prosedurları yaradılsın. Təhvilvermə prosesində QHT-lərin və digər oyunçuların rolu rəsmiləşdirilsin. QHT-lərin üzə çıxardığı potensial insan alveri qurbanlarıyla bağlı iddia olunan cinayətlər araşdırılsın, qurbanlara lazımı xidmətlər verilsin. Hökumət idarələri arasında qurbanların təhvil verilməsi və potensial hallarla bağlı koordinasiya,

kommunikasiya yaxşılaşdırılsın və s.

Hesabatda Azərbaycan hökumətinin ötən il 26 şübhəli insan alveri halını araşdırdığı vurğulanır. 2015-ci ildə 29 belə hal təhqiq olunmuşdu. 26 işdən 22-si cinsi istismar, 4-ü əməyin istismarıyla bağlı olub. Ötən il 35 təqsirləndirilən mühakimə olunub, 2015-ci ildə onların sayı 32 idi. 28 cinsi istismar məqsədi ilə insan alverçisi məhkum edilib. 2015-ci ildə onların sayı 18 idi, daha 5 məcburi əmək istismarçısı məhkum edilmişdi. Hesabatda Azərbaycan hökumətinin xarici hökumətlə əməkdaşlıq etdiyi də bildirilir. Özbəkistan, Gürcüstanla konkret əməkdaşlıq hallarından söz açılır.

Hesabatda hökumətin qurbanların müdafiəsini gücləndirdiyi vurğulanır.

İnsan alveri ilə mübarizə departamenti bir qurbanın qorunmasına 154 manat xərcləyib ki, bir il öncə bu rəqəm 109 manat idi. Qurbanlara birdəfəlik 400 manat müavinət də verilib. Hökumətin sığınacağına qalan hər bir qurbana ayda 900 manat xərclənib.

Daxili İşlər Nazirliyi qurbanları dəstəkləyən mülki cəmiyyət fəallıqlarına 15 min manat ayırır. Qurbanlara Yardım Mərkəzinə 48 min manat verilib. 2015-ci ildə bu məbləğ 44 min manat idi.

Hesabatda insan alverçilərinin qurbanların yığılmasında internetdən istifadə etdiyi vurğulanır. Azərbaycanın Ukrayna, öncəki illərsə Çin, Rusiya, Tür-

ABŞ Dövlət Departamentindən Azərbaycanla bağlı müsbət addım

Hesabat nələri dəyişəcək; Fərəc Quliyev: "Biz bu nəticəni qazandıq"

kiyə, Türkmənistan və Özbəkistandan qurbanlardan ötrü idxal ölkəsinə çevrildi deyil qeyd olunur. Ölkədə özəlliklə roma mənşəli uşaqların dilənçiliyə məcbur edildiyi vurğulanır. Filippinli qadınlar əvlərdə işlədilir.

Xatırladaq ki, Azərbaycanda İnsan Alverinə qarşı mübarizə üzrə Milli Koordinator daxili işlər nazirinin birinci müavini, general-leytenant Vilayət Eyvazovdur. O, bu ilin aprelində Milli

Məclisdə insan alverinə qarşı mübarizə üzrə görülən işlərə dair hesabat açıqlamışdı.

Azərbaycanda Dövlət Departamentinin bu hesabatı müsbət qarşılanıb. Avropa Parlamentinin günlər öncə ölkəmizlə bağlı qəbul etdiyi sərətnamənin ardından belə bir hesabatda müsbət yerdə yer almasının Azərbaycan-Qərb əlaqələrinin yaxşılaşdırılması yolunda müsbət rol oynayacağı vurğulanır.

ABŞ-da Donald Trampın gelişindən sonra Qərbin rəsmi Bakıya qarşı münasibətinin dəyişəcəyi ilə bağlı səslənən fikirlərə bu hesabatın sübut olduğu qeyd olunur.

Milli Dırçılış Hərəkatı Partiyasının sədri, deputat Fərəc Quliyev hesabatın ədalətli olduğunu vurğuladı: "Dövlət Departamenti bu dəfə obyektiv qərar çıxardı. Bu qərar Trampın gelişindən sonra Amerika-Azərbaycan münasibətlərinin daha sistemli olacağına göstəricisidir. Çünki Trampın bəyanatları, regiona və Azərbaycana münasibəti, ölkəmizə göndərdikləri məktublarnın məzmunu onu göstərir ki, Amerika Azərbaycanın önəmini görür, ölkəmizə qərəzli yanaşmaq fikrində deyil. Biz tərəfdaş ölkələrə. Bir çox məsələlərdə əməkdaşlıq edirik. Hesab edirəm ki, bu xətt davam edəcək. Son verilən qiymət də gerçəkdən Azərbaycanın uğurluna verilən qiymətdir. Biz bu nəticəni qazandıq. Bundan sonra ya-

naşmaların obyektiv olacağına ümid edirik. Əvvəlki qərəzli yanaşmalar dəyişirsə, bu sevindirici haldır. Amerikanın yeni administrasiyasının yanaşması ədalətə söykənir. Biz bizə qarşı xüsusi münasibətin olmasını istəmirik. Sadəcə, ədalətli yanaşma olsun. Bundan sonra belə yanaşmaların olacağına ümid etməliyik. Bizim Avropa təsisatları ilə münasibətlərimiz soyuqlaşmayacaq. Avropa Parlamentində 70-75 nəfər erməni lobbisinin təsiri altında bizə qarşı qərəzli mövqə tutub, bizim o qurumlardan uzaqlaşmağımızı istəyirlərsə, həmin dövlətlərlə əlaqələrimizin soyuqlaşmasına cəhd edərlərsə, biz bu tərribata uyumlamalıyıq. Münasibətləri sonra qəddər saxlamalıyıq. Bizə qarşı olan qərəzli mövqelər təcrid aradan qaldırılacaq. O dövlətlərin də maraqlarına uyğundur ki, bizimlə ikitərəfli əlaqələr qursunlar, qərəzli mövqelərdən əl çəksinlər".

□ **Cavansir ABBASLI**

"Mühacir alveri" qalmaqalı böyüyür - Elnur Mirzəyev axtarısa verildi

Tofiq Yaqublu danışdı: "Avropada saxta Müsavat Partiyası və AXCP vəsiqələri satmaqla məşğul olan cinayətkar işbazlar var"

Xəbər verdiyimiz kimi, Müsavat Partiyasının saxta üzvlük vəsiqəsi ilə mühacirətə gedən şəxs barəsində cinayət işi başlanıb. APA-nın məlumatına görə, hazırda Avropada mühacir həyatı yaşayan, 1977-ci il təvəllüdü Elnur Aydın oğlu Mirzəyev Azərbaycan Cinayət Məcəlləsinin 320.1-ci (Hüquq verən və ya vəzifədən azad edən vəsiqəni və ya digər rəsmi sənədi istifadə etmək məqsədi ilə saxtalaşdırma və ya qanunsuz hazırlama, yaxud bu cür sənədi satma, habelə eyni məqsədlə Azərbaycan Respublikasının saxta dövlət təltifini, ştampları, möhürü, blankı hazırlama və ya satma) və 302.2-ci (Əməliyyat-axtariş fəaliyyəti haqqında qanunvericiliyi pozma - eyni əməllər informasiyanın gizli yolla götürülməsi üçün nəzərdə tutulan xüsusi texniki vasitələrdən istifadə edilməklə törədildikdə) maddələri ilə təqsirləndirilən.

O, ölkədə olmadığı üçün barəsində məhkəmənin qərarı ilə axtarış elan edilib.

Qeyd edək ki, E.Mirzəyevin adı bir neçə il əvvəl Azərbaycanda gündəmə gələn "Mühacir işi"ndə hallanıb. Mətbuatın yazdığına görə, E.Mirzəyev Müsavat Partiyasından aldığı sənədlə mühacirətə gedib. Partiya isə E.Mirzəyevin sənədinin saxta olduğunu açıqlayıb.

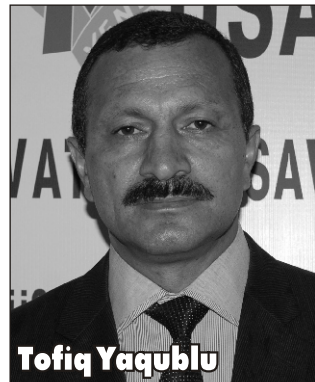
"Yeni Müsavat" xatırladı ki, 2015-ci ilin aprel-may aylarında Avropadakı mühacirlərin həyatından silsələ yazı hazırlamaq üçün redaksiya tərəfindən əzam olunmuş əməkdaşımız da layihə çərçivəsində E.Mirzəyev-

lə görüşüb, ondan müsahibə almışdı. E.Mirzəyev həmin müsahibəsində əməkdaşımıza Gülağa Aslanlının, həmçinin partiya rəhbərliyində təmsil olunan şəxslərin onu yaxşı tanıdığını, amma hüquq müdafiəçisi Eldar Zeynalovun onun barəsində Belçika Miqrasiya İdarəsinə həqiqətə uyğun olmayan məlumatları verdiyini bildirmişdi.

Olaydan qısa müddət sonra Müsavat Partiyası rəhbərliyi tərəfindən E.Mirzəyevlə bağlı bəyanat yayıldı. Həmin bəyanatda bildirildi ki, Müsavat Partiyasının nüfuzundan istifadə edərək, bəzi işbazlar müxtəlif yollarla xarici ölkələrə mühacirət edən

Elnur Mirzəyev

Tofiq Yaqublu

Elnur Mirzəyev Almaniyadadır və artıq danışmaq istəmir

insanlara, o ölkələrdə oturmaqdan ötrü Müsavat Partiyası adından saxta sənədlər verirlər.

"Belə hallar haqda bizə məlumat verildikdə partiya tərəfindən gerekli addımlar atılmasına baxmayaraq, mühacirlərin təhlükəsizliyi naminə bu məsələlər bizim tərəfimizdən ictimailəşdirilməyib. Lakin son vaxtlar bu tipli məsələlərdən biri bizdən asılı olmayaraq ictimailəşdirildiyi, parti-

yanın və tanınmış hüquq müdafiəçilərindən birinin adı yersiz hallandırıldığı üçün biz məsələyə aydınlıq gətirməyi zəruri sayırıq" - deyərək bəyanatda bildirirdi.

Partiyanın yaydığı həmin sənəddə o da vurğulanırdı ki, Avropada olan mühacirlərdən Elnur Aydın oğlu Mirzəyevin adından Belçika ölkəsinin Miqrasiya İdarəsinə təqdim edilən Müsavat Partiyasının vəsiqəsinin, arayışın və "Elnur Mirzəyev barədə" sənədin Müsavat Partiyasına göndərilmiş surətləri tərəfimizdən araşdırılmış və saxta olduğu təsdiq olunmuşdur: "Müsavat Partiyası tərəfindən E.Mirzəyevin adına verilməsi iddia edilən Müsavat Partiyasının 1216 sayılı vəsiqəsi Müsavat Partiyasına məxsus deyil və saxtadır".

Partiya bəyan etmişdi ki, Müsavat Partiyası tərəfindən verildiyi iddia olunan 10 noyabr 2014-cü il tarixli 92 sayılı arayış partiyanın son illərdə istifadə etdiyi xüsusi blankda yazılmayıb.

E.Mirzəyev isə ələ həmin vaxt "Yeni Müsavat"ı açıqlamasında partiya üzv olmaq üçün 1800 manat pul verdiyini demişdi: "Bu hadisə 2011-ci ildə olub. Amma vəsiqəni köhnə tarixlə - 2008-ci ilə verdilər ki, inandırıcı olsun. Özləri də mənə dedilər ki, 2011-ci ilin noyabr ayındakı mitinqlərdə iştirak elə, şəkillərin olsun. O halda mühacirət statusu almağın daha asan olacaq. Onlar özləri orda ticarətlə məşğuldular. Maskaları cırdanda isə məni güdazə vermək istədilər. Partiya tərəfindən alınan iki arayışın hər birinə görə 300 manat ödəmişəm. Lazım olsa sübutları da təqdim edəcəyəm. Mesajlar, facebook yazışmaları, vatsap yazışmaları var əlimdə".

E.Mirzəyev "Yeni Müsavat"ı verdiyi həmin müsahibəsinə partiya başqa müavini Tofiq Yaqublu vasitəsilə üzv olduğunu da demişdi. T.Yaqublu həmin vaxt türmədə idi, amma vəkilləri vasitəsilə bunun iftira olduğunu açıqlamışdı.

Dünən "Yeni Müsavat" eyni məsələ ilə bağlı bir daha Tofiq Yaqubluya müraciət edib. T.Ya-

qublu bildirib ki, E.Mirzəyevin daha öncə səsləndirdiyi ittihamlar tam absurdur: "Belə bir adam tanımıram. Bu söhbətlər başlayanda mən həbsxanada olmuşam. Detalları o qədər də bilmirəm. Partiya rəhbərliyində bu işlə xüsusi məşğul olmuş və bizə qarşı atılan böhtanları sübutlarla ifşa etmiş şəxslər var. Onlar daha məlumatlıdılar. Biz də bilir ki, Avropada saxta Müsavat Partiyası və AXCP vəsiqələri satmaqla məşğul olan cinayətkar işbazlar var. Onların ifşa olunmasında çox maraqlıyıq".

T.Yaqublu onu da deyib ki, E.Mirzəyevini tanıyır. O, sonuncunun onun adını çəkməsi ilə bağlı dediklərinə də aşağıdakı kimi reaksiya verdi: "Mən onu tanımıram. Amma saxtakar hər cür şey danışa bilər".

T.Yaqublu daha sonra vurğulayıb ki, partiya qəbul olunmaq çox sadə bir işdir: "İddiaçılar ərizə yazırlar və çox rahatca partiya üzv olurlar. Müxalifət partiyaları yeni üzvlərin qəbuluna çox həvəs göstərirlər və mümkün qədər heç kimə rədd cavabı verilmir. Əlbəttə ki, bəzi hallar istisna olunmaqla. Bu adam da Bakıda olduğu müddətdə digərləri kimi ərizə yazıb partiya sıralına qoşula bilərdi. Niyə kiməsə pul verməli idi ki? Sadəcə, saxtakarlığını ört-basdır etməyə çalışır".

"Yeni Müsavat" mövzu ilə bağlı E.Mirzəyevdən də rəy öyrənməyə çalışıb. Hazırda Almaniyada olan E.Mirzəyev əməkdaşımızla sosial şəbəkə üzərindən yazışanda deyib ki, hazırda danışmağa vaxtı yoxdur, amma imkan tapanda danışacaq.

Mövzunu davam etdirəcəyik.

□ **Sevinc TELMANQIZI**

Kanadanın baş nazirinin homoseksualların yürüşündə geydiyi corab qalmaqala səbəb olub. "Faktxəbər" saytının məlumatına görə, Castin Tryudonun homoseksualların yürüşündə iştirak zamanı geyindiği corabda "Eid Mubarek" (Ramazan bayramınız mübarək olsun) sözləri yazılıb.

Geyindiği corablarla da-
ima KİV-lərin diqqətini çəkən
Castin Tryudo bu dəfə homo-
seksualların azğın yürüşün-
də ictimaiyyətə belə bir me-
saj verib. "The Independent"
qəzetinin yaydığı şəkildə co-
rabın üzərində LGBT simvolu
olan rənglərlə birgə aypara
və ulduz rəmzi, o cümlədən
ərəb dilində "Eid Mubarek"
sözləri yazıldığı görünür.

Aydın məsələdir ki, daima
fərqli dini, etnik və digər qrup-
lara jestləri ilə dünyanın diq-
qətində olan Kanada baş na-
zirinin bu addımı təsadüf və
ya yanlışlıq deyil. Baş nazir
hansısa mesajı vermək istə-
yir. Amma bu mesaj nədən
ibarətdir?

Yeri gəlmişkən, oxşar bir
tendensiya bu ayın əvvəli Al-
maniyanın paytaxtında "libe-
ral müsəlmanlar üçün məs-
cid" açılıb. "İbn Rüşd-Höte"
adı verilən məscidin digər
məscidlərdən fərqi Seyran
Ateş adlı qadının imam (!?)
olduğu məsciddə qadın və ki-
şilərin birgə namaz qılması-
dır. Məlumdur ki, bu, hazırda
bütün İslam cərəyanları tərə-
findən qadağan olunan bir

haldır. Çünki şəriətə əsasən
qadınlar imam-camaat ola
bilməz, kişilərlə bir yerdə na-
maz qılmaları yasaqdır. Üste-
lik, yeni Berlin məscidində
qadınların baş örtüyü tələbi
də yoxdur, başıaçıq namaz
qılmaq olar.

Yeri gəlmişkən, 5 il əvvəl
də Parisdə "cinsi azlıqlar
üçün məscid" açılmışdı. ABŞ,
Kanada və daha bir neçə ölkə-
də də bu cür "məscidlər"
açılıb. Göründüyü kimi, bu fə-
aliyyətlərin bir ortaq tərəfi
var: Müsəlmanlar üçün tabu
olan, kəskin yasaq hesab
olunan işlər leqallaşdırılır.
Dünyanın bir tərəfində qatı
şəriətçilər cinsi azlıqları hün-
dür yerdən aşağı atır, bir baş-
qa yerində isə onlar üçün
məscid tikilir, üstəlik, baş na-
zir LGBT ilə İslami corabında
"bir araya gətirir".

Həm bu hadisə, həm
Berlindəki məscid müsəl-
manların bu günə qədər for-
malaşmış tabularını yıxmağa
hesablanıb. Əcəba, burda
məqsəd nədir? İlk növbədə
Avropada son illərdə artan
müsəlman əhalinin sayına
baxmaq lazımdır. Xüsusən

Qərbdə yeni "dözümlü müsəlman" projesi

Son illərdə Avropada "liberal", "mavilər" üçün
məscidlərin yaradılması arxasında yatan səbəblər

sonda Yaxın Şərqdə son il-
lərdə baş verən olaylardan
sonra Avropaya yüz minlərlə
müsəlman mühacirət edib.
2015-ci ildə Almaniya Fede-
ral Köçkün və Qaçqınlar İda-
rəsinin açıqlamasına görə,
bu ölkəyə 1 milyon 87 min
nəfərdən çox insan mühaci-

rət edib. Oxşar vəziyyət say
fərqi ilə digər Avropa ölkə-
lərində də var. Qaçqın axını-
ndan öncə Avropada müsəl-
man əhalinin sayı ümumi
əhalinin 6 faizi qədər idi. İndi
isə daha da artıb. Maraqlıdır
ki, bu layihələr də məhz qaç-
qın axınından sonranın

"məhsuludur". Qaçqınlar
arasında dinini dəyişərək
xristianlığı qəbul edənlərin
sayının artması, ardınca bu
cür "rəngli" fəaliyyətlər
Qərbdə yeni müsəlman "pro-
jələrindən" xəbər verir.

Görünən odur ki, Avropa
artan müsəlman qaçqınların
sayı, eləcə də dini radikaliz-
min Avropaya daşınmasının
qarşısını almaq üçün yollar
axtarışındadır. Bunun bir va-
riantı da məhz "yumşaq İslam"
formalaşdırmaqdır. Mü-
səlmanların cinsi azlıq möv-
zularında daha loyal baxışını
təmin etmək, ibadətə qadın-
kişi fərqliliyi kimi məsələ-
ləri aradan qaldırmağa yönəl-
miş projələrin son hədəfi
məhz budur. Məsələ ondadır
ki, Qərbdə İslamın içərisində

daha yumşaq, İslamda otu-
ruşmuş fikirləri inkar edən
cərəyan yaradılması ötən əs-
rin ortalarında meydana çı-
xıb. Hətta Vatikanın da qarış-
dığı bu layihəyə bir müddət
"mülayim İslam" layihəsi adı
verilib.

İndi isə məhz bu cür "dö-
zümlü müsəlmanlar" nümu-
nələri Avropaya daşınmasının
qarşısını almaq üçün yollar
olub-olmayacağını indidən
demək çətindir. Ancaq
hazırda başı daha çox "daxi-
li məsələlərə" qarışmış mü-
səlman aləmindən etirazlar
olacağı, hətta tərs effekt
verməsi, əksinə, müsəl-
manlar arasında radikalizmi
daha da körükləməsi müm-
kündür.

□ **Kənan RÖVŞƏNOĞLU**

Azərbaycanda niyə ən çox qadınlar məişət zorakılığına məruz qalır?

Son illərdə qadına qarşı şiddət hallarının
sayı artıb. Bu cür şiddətə məruz qalan
qadınlar isə bəzən o həddə çatdırılır
ki, intihar edir, bəzən isə sığınacaq ev-
lərinə gedirlər. Məişət zorakılığı ilə bağlı məlumat bankına
daxil olan məlumatların yanvar ayındakı təhlilinə görə,
ötən ilyarımda Azərbaycanda məişət zorakılığına məruz
qalan insanların 85,5 faizi qadınlar, 14,5 faizi kişilər olub.

Maraqlıdır, qadınlara qar-
şı şiddətin artmasına səbəb
nədir? "Təmiz Dünya" İcti-
mai Birliyinin rəhbəri Mehri-
ban Zeynalova sığınacaqlar-
ında müxtəlif zorakılıqlara
məruz qalan 20 qadının oldu-
ğunu dedi: "Mən kişinin qadı-
na, qadıninsa kişiyyə zorakılı-
ğının heç birini dəstəkləmi-
rəm. Amma hələ ki gündəm-
də daha çox olan məsələ qa-
dına qarşı olan zorakılıqdır.
Hazırda bizdə sığınacaqda
20 qadın var, uşaqlarla birlik-
də isə 45 nəfər var. Bizim sı-
ğınacaqda qalanlar zorakılı-
ğın müxtəlif formaları ilə - təz-
yiq, ölüm hədəsi, döyülmə,
psixoloji zorakılığın bütün for-
maları ilə üzleşənlərdir. Qadı-
nın kişini döyməsi halı isə hə-
mişə mövcud olub. Sadəcə
olaraq, bu məsələni həmişə

gündəmə gətirib qabardırlar.
Bəlkə də qadına zorakılığın
fonunu zəiflətmək istəyirlər.
Alkoqolik kişilərin arvadı tə-
rəfindən döyülməsi halına şim-
al bölgəsində rast gəlmək
olur. Amma ümumən götür-
dükdə daha çox qadınlar fizi-
ki zorakılığa məruz qalır. Psi-
xoloji zorakılıqlar da var. Psi-
xoloji təzyiq nəticəsində inti-
hara əl atan qadınlar var. Bir
ay bundan əvvəl bir qadın
özünü evdə asaraq öldür-
müşdü. Bunun da arxasında
daha çox psixoloji zorakılığın
mövcud olduğu müəyyənleş-
di. Mən iqtisadi, fiziki, psixo-
loji zorakılıq, cinsi zorakılıq-
dan danışmıram, çünki onun
mahiyətini ailə öz içində də
hətta dərk etmir və gündəmə
gətirmir. Amma hər halda,
psixoloji və iqtisadi zorakılı-

Mehriban Zeynalova:
"Biz hələ də qanunu
adət-ənənələrlə
qarışdırırıq"

ğın fəsadları ilə bağlı araşdır-
ma aparılsa, real görünə bilər
ki, qadınlar nə qədər zorakılı-
ğa məruz qalıb. 2005-ci ildən
bu yana apardığımız tədqiq-
atlarda, ilkin mətbuatın tədqiqatına
başlayanda o vaxt bütün mətbuatı
araşdırırdıq: 15 nəfər öldürülmüşdü.
Amma bu gün bu rəqəm 70-90-a
qalxıb. Real olanı deyirlər ki,
29-dur. Amma mətbuatı moni-
torinq etsək, daha çox çıx-
dığını görürük".

Əhməd Qəşəmoğlu:
"Azərbaycan ailəsində
gərginlik heç vaxt
indiki qədər olmayıb"

M.Zeynalova bu kimi mə-
sələlərin qarşısını almaq,
azaltmaq üçün yalnız maarif-
ləndirməyə söykənməyin ki-
fayət etmədiyini dedi: "Əgər
şəxs çıxılmaz vəziyyətdədirsə,
sən onu maarifləndirməklə nə
dəyişəcək? Bizdə 102 xidməti
var. Yaxud mühafizə tətbiq
edilib zorakılıq tətbiq edən
adam evdən çıxarılmalıdır.
Yalnız maarifləndirmə məsə-
ləni həll etmir. Maarifləndirmə
yalnız o zaman mümkün olur
ki, insanlar tabe olmağı qanu-

nun aliliyini özü üçün norma
hesab etsin. Bizim xalqda qan-
unu öyrənmək və ona tabe
olmaq ənənəsi hələ tam for-
malaşmayıb. Yeni şüur o də-
rəcədə deyil. Biz hələ qanunu
adət-ənənələrlə qarışdırırıq.
Adət-ənənələr bizdə daha çox
qanuna çevrilir, nəinki qanuna
tabe olmaq. Biz hansısa dövr
üçün ola bilsin ki, ağır cəzaları
tətbiq etməliyik ki, digərlərinə
görmə olsun. Paralel olaraq xid-
mət paketlərimiz hazır olmalı-
dır. Yeni bu, istənilən rayon
üçün elçatan olmalıdır. Sosial
işçilər ordusu yaradılmalıdır və
onlar təhlükəli vəziyyətdə
olan ailələrdə qiymətləndirmə
işini aparıb dərhal çevik hərəkət
edərək öz təsirlərini həyata
keçirməlidir. Yalnız bu cür
ölüm hallarını azalda bilərik".

**Sosioloq Əhməd Qəşə-
moğlu Azərbaycan ailələrində
gərginliyin heç vaxt indiki
kimi olmadığını bildirdi:**
"Problemin kökü ondan ibar-
ətdir ki, cəmiyyətdə sürətlə
gedən dəyişikliklərdə global-
laşmanın, ölkədəki sosial-iqti-
sadi proseslərin, eyni zaman-
da müəyyən başqa proseslə-
rin də təsiri var. Amma fakt
odur ki, son on illiklərdə ailə-
lərdə gün keçdikcə gərginlik
daha da artır. Azərbaycan
ailəsində gərginlik, şiddət heç
vaxt indiki kimi olmayıb. Bu
gərginliyin artması fonunda
kişilərimiz bir qədər konser-
vatorudur, adət-ənənələrin qo-
ruyucularıdır və daha da çox o

ənənəvi əxlaqi normaların tə-
rəfdən qismindədirlər. Qadı-
nların daha çox filmlərin, sosial
şəbəkələrin, cəmiyyətdə olan
başqa proseslərin təsiri altın-
da bir qədər qondarma azad-
lıq haqqında təsəvvürləri ge-
nişlənib. Əslində isə o həqiqi
azadlıq deyil. Bu fonda da
ailədə gərginlik get-gedə artır,
kişilər daha çox ənənələrin
qoruyucusu qismində, qadınlarsa
daha çox sərbəstliyə
can atan təbəqə şəklində or-
taya çıxır. Bu vaxt da iki cinsin
arasında gərginlik daha da ar-
tır. Təbii ki, burada fiziki cə-
hətdən kişi güclü olduğu üçün
kişilərin əlindən qəfil hadisə-
lər, ölüm hadisələri daha çox
çıxır. Həmin bıçağın, yaxud
yumruğun qalxıb qadına dəy-
diyindən əvvəl bəlkə də min
dəfə mənəvi zərbələr onlara
dəyir və nəhayət, əl gedir
yumruğa, bıçağa. Yeni fiziki
zərbdən qabaq evdə çox
dəhşətli mənəvi zərbələr olur.
Bu mənəvi zərbələri vuranlar
arasında qadınların statistika-
sı daha çoxdur. Çünki dedi-
yim kimi, kişilər daha çox qə-
dim adət-ənənələrin qoruyucu-
susu qismindədirlər, qadınlar-
sa sərbəstlik, azad fikirlilik nü-
mayiş etdirirlər. Buna görə də
qadınlar arasında deyingənlik
artır. Hadisələr bu cür davam
etsə, bir ildən sonra qadınlar
nı fiziki gücü çatan kişiləri
döydüklərinin də şahidi olaca-
ğıq".

□ **Günəl MANAFLI**

2018-ci ildə keçirilməsi gözlənilən prezident seçkiləri yaxınlaşdıqca Rusiyadakı bir sıra qüvvələrin "seçki hazırlıqları"na başladıkları barədə məlumatlar yayılmaqdadır. Yayılan xəbərlərə görə, bu dəfə seçkilərdə Azərbaycan iqtidarına qarşı qurulaçaq ittifaqa baş nazirin keçmiş birinci müavini Abbas Abbasov rəhbərlik edəcək. Bu ittifaqa Azərbaycanın daxildən də bəzi "vurulan" fiqurların daxil olacağı bildirilir.

"Yeni Müsavat"ın ötən sayında yayılan xəbər də deyilir ki, baş nazirin sabiq 1-ci müavini çevrəsinə 2018-ci ildə mütləq Azərbaycana qaydaçağı və seçkilərdə iştirak edəcəyi mesajını verib. "Bunu hansı "sehrli çubuqla" edə biləcəyi məlum deyil, amma A.Abbasov Kremlə hələ də ona "etimad edildiyi" təəssüratını yada bilib. İddiyaya görə, son aylar onun biznesinə də Rusiyada "yaşıl işiç" yandırılıb, bir neçə iri

tikinti şirkətlə ilə əməkdaşlıq şansı yaradılıb. Təsədüfi deyil ki, sabiq deputat oğlunu Dağıstandakı tikinti biznesinə rəhbərlik üçün göndərmişdir. Bu barədə Dağıstan qəzetləri də xəbərlər yayıb" deyər, məqalədə bildirilir.

"Yeni Müsavat"a açıqlamasında ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu bildirdi ki, Rusiyanın seçkilərlə bağlı xeyir-dua verdiyi ittifaqlar burada hakimiyyəti dəyişmək üçün deyil. Moskva, sadəcə olaraq, bu cür ittifaqlardan özünün şərtlərini qəbul etdirmək üçün təzyiq vasitəsi kimi istifadə edir və bundan sonra da edəcək: "Azərbaycandan xərçə almış insanların bir çoxu həmin ölkələrin əlində Azərbaycan hakimiyyətinə və ölkəmizə qarşı sanki bir silahdır. Rusiyada 3 milyon azərbaycanlı var. Bu qədər insan Azərbaycanda yaşasaydı, bacarıqlarını Azərbaycanın

inkışafına sərf eləsəydilər, ölkəmiz indikindən dəfələrlə güclü olardı. İndi o üç milyon adamın bir qismi, əsasən də maliyyə imkanı yüksək olan bir sıra insanlar Azərbaycan iqtidarına qarşı Moskvanın bir siyasi silahıdır. İstənilən vaxt

həmin siyasi silahdan istifadə olunacaq. Abbas Abbasov onların içində ən güclülərindəndir. Hamımız bilir ki, Abbas Abbasov Azərbaycanın içində Moskvanın emissarı idi. Həm Əbülfəz Elçibəyin, həm Heydər Əliyevin zama-

komanda gələn kimi onlar müxtəlif sahələrdə hərəketə keçəcəklər. Rusiyanın seçkilərdə təkəcə Rusiyadakıları yox, Azərbaycanın daxilindəki qüvvələrini də işə salmaq imkanı var. Müxalifətin də içində Abbas Abbasovun itti-

ca şimaldan çox güclü təzyiqlər olacaq".

Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə isə hesab edir ki, növbəti prezident seçkiləri ilə bağlı Rusiyanın 2013-cü ildəkinə oxşar ssenari qurması gözlənilir: "Ayar suya iki də-

Partiya sədrindən Abbas

Abbasovla bağlı şok açıqlamalar

Sərdar Cəlaloğlu: "Rusiyadan komanda gələn kimi onlar müxtəlif sahələrdə hərəketə keçəcəklər"

o silahdan istifadə edilir. Növbəti prezident seçkilərində də

nında Rusiyanın maraqlarını müdafiə edirdi. İlham Əliyevin zamanında da vəzifədə olduğu dövərdə bu missiyanı həyata keçirirdi. İndi də gedib Rusiyada o missiyanı yerinə yetirir".

S.Cəlaloğlunun sözlərinə görə, Azərbaycanın daxilində də Rusiyanın maraqlarını müdafiə edən qüvvələr var ki, onlar da Abbasovun yaratdığı ittifaqda bu və ya digər şəkildə iştirak edəcəklər: "Həmin qüvvələrin çoxu hakimiyyətin daxilindədir. Rusiyadan

fağında yer alması ehtimalı böyükdür. Azərbaycan müxalifətinin bir qismi iqtidardan o qədər narazıdır ki, özlərinin təbircə desək, hətta ermənilərlə də bu iqtidara qarşı əməkdaşlıq etməyə hazırdırlar. Hakimiyyət bu insanları o dərəcədə sıxıb ki, onlar bu düşüncədədir. Onlar Rusiyanın qurduğu ittifaqlarda iştirak edə bilirlər.

Çox güman ki, bunu Rusiya həm də müxalifədəki bəzi qüvvələri hərəketə gətirməklə edəcək. Seçkilər yaxınlaşdıq-

fə girmək olmaz. Ona görə hesab eləmirəm ki, 2018-ci il projesi 2013-cü il projesinə oxşar olsun. Güman etmirəm ki, ssenarinin təkrarlanması olacaq. Rusiya Azərbaycandakı prezident seçkilərinə müdaxilə etmək və öz ağırlığını göstərmək istəsə başqa variantlar seçəcək. Hələlik bu barədə bilgim yoxdur. Ona görə də müxalifətdən də kimlərsə necə davranacağı barədə dəqiq fikir bildirmək doğru olmazdı".

□ **Etibar SEYİDAĞA**

Siyasi liderlərin birgə bayram namazı qılmaq ənənəsi

Azərbaycanda da bu ənənə həyata keçə biləmi; siyasətçilərdən maraqlı rəy və etiraflar

Müqəddəs Ramazan bayramının ən gözəl ayinlərindən biri də bayram namazı qılmaq mərasimidir. Qardaş Türkiyədə prezident başda olmaqla, bütün siyasi partiyaların liderləri Ramazan bayramında bayram namazı qıldılar. Bu ənənə illərdir davam etdirilir. Azərbaycanda belə bir ənənənin əsasının qoyulmasına-siyasi liderlərin birlikdə bayram namazı qılmalarına ehtiyac varmı? Partiya sədrləri bayram namazı qılıblarmı?

KXCP sədri Mirmahmud Mirəlioğlu bildirdi ki, birgə bayram namazı qılmaq da çox arzularından biridir: "Ammə onların hamısının gerçəkləşməsi bizim əlimizdə deyil. Bayram namazlarını, iftar süfrələrini dövlət səviyyəsində həminin bir arada keçirməsi məsələsi bizim də, iqtidardan da fikri ola bilər. Amma reallaşdırmaq bizim əlimizdə deyil. Türkiyə nümunəsi uğurlu təcrübədir. Biz bundan yararlanmalıyıq. Şəxsən özümün bayram namazı qılmama gəldikdə, nə qədər ağılımız kəirsə, bir o qədər bayram namazları qılmışıq. Allah fürsət verdi bu il də qıldım. Dualarımızı da etdik".

Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə isə siyasətçiləri və

dünyəvi dövlətlərin rəhbərlərini, siyasi partiya rəhbərlərini dini ritualların birləşdirməsini yox, demokratik dəyərlərin birləşdirməsini istədiyini bildirdi: "Siyasileri demokratikləşmənin birləşdirməsi ölkəyə daha xeyir verə bilər. Bir bayraq altında, bir məsciddə, bir yerdə bayram namazı qılıb sonra isə ölkə üçün hərə bir tərəfə çəkirsə, bu cür birliyin heç bir əhəmiyyəti olmaz. Demokratikləşmə üçün düşüncədə birlik olması vacibdir. Ona görə də mən siyasətə dini pəncərədən baxmağın tərfədarı deyiləm. Şəxsən özüm bir müsəlman kimi dini ritualları yerinə yetirirəm".

ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu bildirdi ki, Türkiyədə siyasi

partiyaların liderlərinin birlikdə bayram namazı qılmaları siyasi mədəniyyət səviyyəsinin olmasından xəbər verir: "Azərbaycanda təəssüf ki, hələ bu cür siyasi mədəniyyət səviyyəsi formalaşmayıb. Siyasi mədəniyyət səviyyəsi yüksək olan cəmiyyətlərdə ölkənin taleyinə məsuliyyətli olan bütün siyasi təşkilatlar, onların liderləri ən azı bayramlarda, ümumxalq tədbirlərində ortaq mövqə nü-

mayış etdirirlər. Azərbaycan cəmiyyətində bu cür siyasi mədəniyyət səviyyəsi formalaşmadığı üçün hakimiyyət müxalifəti özünə düşmən, müxalifət isə hakimiyyəti özünə düşmən saydığı üçün bizdə siyasi liderlərin bayram namazını birlikdə qılması təcrübəsinə rast gəlmək mümkün deyil. Belə bir vəziyyətdə bizim aramızda mənəvi uçurum da getdikcə dərinləşir. Bizim aramızda o dərəcədə

ziddiyyətlər var ki, bu ziddiyyətlər bizi sanki fərqli-fərqli ölkələrin siyasi qüvvələri şəklinə salır. İqtidardan gözdə tutulmuş kimi görünürük. Bizim də gözümdə iqtidar düşmən kimi görünür. Çox təəssüf ki, bu cür qarşılıqlı yadlaşdırma tendensiyası var. Belə bir vəziyyətdə isə biz bayramı bir yerdə qeyd edə bilmərik. Azərbaycan iqtidarının bayram namazını müxalifət partiyalarının liderləri ilə də birlikdə qılmaq üçün təklif versəydi, biz gedib birlikdə bayram namazı qılardıq. Məsələ burasındadır ki, Azərbaycan iqtidarını müxalifəti arasında olan problemlər müxalifət partiyalarının öz aralarında da mövcuddur. Ona görə də hətta müxalifət partiyaları da bayramda bir araya gəlməyə meylli olurlar. Həmrəylik hissləri o qədər korlanıb ki, hətta müqəddəs bayramlarda da bir araya gəlmirik. Mən şəxsən özüm namaz qıram, oruc tuturam. Arada bir namaz üçün məscidlərə gedirəm. Bayram namazını evdə qıldım".

AĞ Partiyasının sədri Tural Abbaslı isə qeyd etdi ki, bugünkü Türkiyə Cümhuriyyətinin İslama 600 il bayraqdarlıq etmiş, son İslam xilafəti olan Osmanlı İmperiyasının varisi olması faktını unutmaq olmaz: "Türkiyədə bir çox İslam hökmləri və ibadətləri artıq o cəmiyyətin adət-ənənəsinin tərkib hissəsinə çevrilib. Bu hal o qədər inkışaf edib ki, hətta adı günlərdə namaz qılmayanlar belə İslamın iki bayramı olan Ramazan və Qurban bay-

ramları günü bayram namazı qılmaq özünün borcu bilir. Türkiyə cəmiyyəti bu adətləri və ritualları tərk edən siyasi qüvvəyə güvənməz və səs verməz. Bu dediklərimi nəzərə alanda oradakı siyasətlərin bu hərəketləri tam anlaşılındır. Azərbaycana gəldikdə isə təəssüf olsun ki, biz uzun illər dinimiz olan İslamdan süni şəkildə ayrı saxlanılmışıq. Cəmiyyətimizə bizə, tariximizə, adət-ənənələrimizə yad olan adətlər sıyrıblar. Odur ki, biz bu cür dəyərlərimizdən ayrı düşmüşük və onun da nəticəsi olaraq belə dini rituallarımızı tərk etmişik. Təbii ki, nəzərə alsaq ki, Azərbaycan əhalisinin ən azı 95%-i İslam dininə etiqad edir, o zaman siyasi səhnənin oyunçuları da bunu nəzərə almalı və bu faktla hesablaşmalıdır. Düzdür, mən düşünürəm ki, dini ayinlər iman və inanc məsələsidir, yeni burada tam səmimiyyət önəmlidir. Ancaq necə ki, yeni seçilmiş prezidentlər inancından asılı olmayaraq Qurana, ya da digər dövlətlərdə Bibliyaya and içir, eləcə də bəzi vacib dini ritualları qeyri-rəsmi də olsa protokolla daxil edilməlidir.

Mənim özümə gəldikdə isə inancılı biri kimi dinim olan İslamın bütün ayinlərini icra edirəm və bacardığım qədər də buna sadıq qalmaqda çalışıram. Təbii ki, hər il olduğu kimi, bu il də Ramazan bayramı namazını "Əjdərbəy" məscidində minlərlə inancılı insanla birlikdə qıldım, dualarımı etdim".

□ **Etibar SEYİDAĞA**

Turizmde Dominikan olaq, ya Tayland?

Samir SARI

Azərbaycanlı blogger Bəxtiyar Hacıyevin Dominikan Respublikasında yazdığı qeydləri sosial şəbəkədə oxuyanda yadıma öz turizm sektorumuz düşdü. Amma bu barədə bir az sonra danışarıq. İndilik Dominikanda qalaq.

Dominikan Atlantik okeanının ortasındakı adada yerləşir. Biz bu adanı daha çox Acun İlcalının hazırladığı "Survivor" yarışmasından tanıyıraq. Cənnət kimi yerdir - təbiət baxımından.

Ancaq Bəxtiyar Hacıyevin yazdığı oxuyanda görürsən ki, Dominikan cəmiyyət baxımından cəhənnəmdir.

Bəxtiyar yazır: "Paytaxt Santo Domingoda ictimai nəqliyyat bərhad, ətraf çirkab, zibil içində, dövlət qurumları normal işləmir, hamı gələn turistləri aldatmağa çalışır, polis də, rəsmi şəxslər də, vəkillər də, hətta turistləri qorumaq üçün qurulmuş və turizm nazirliyinə tabe olan qurum da. Ortabab əhalisi olan bir şəhərdə polis şöbəsinə 1 saatda 20-dən çox turist oğurluq faktı ilə şikayətə gəlmişdi. Bir saatda o qədər cinayətkar gətirdilər ki, heç bizdə ən aktiv mitinqdə o qədər müxalifətçi gətirmirlər polis şöbəsinə".

Təsəvvür etdinizmi? Heç cənnətə bu qədər oğrunu, yaramazı, kələkbazı, dələduzu buraxarlarmı? Buraxmazlar.

Bloqer qeydlərindən: "Yolda gedirsən, 3 taksi sürücüsü, 2 turist bələdçisi, 2 qadın, 2 polis qolundan yapışır, hərəsi bir xidmət təklif edir, hamısı da üstlərinə qışqırmayana qədər el çəkmir".

Yolda adamın qolundan yapışdırıb xidmət təklif edən qadınları başa düşdük, bəs o iki polis adamın qolundan yapışaraq nə kimi xidmət təklif edir. Burası maraqlıdır. Gərək bunu Bəxtiyardan daxili poçt vasitəsilə soruşum.

İndi gələk öz ölkəmizə. Bidiyiniz kimi, bizdə də Dominikandakı kimidir, turistə kaf gəlmək adətdəndir. Amma bu heç.

Dünən, şairin sözü olmasın, fələkdən bir neçə saat çırpışdıraraq (əslində öz halal ömür müddətindən avans götürərək) Corat tərəflərdə dənizə girməyə getmişdim. Sumqayıtdan dənizkənarı yolla Novxanıya doğru irəliləyərkən ikitərəfli yolun hamarlığından, sürət həddindən (60 km/saat), iki yüz metrə bir quraşdırılmış radarlardan, yolu bölən ayrıncı arasında əkilmiş güllərdən xoşum gəlirdi. Adam özünü bir anlıq Türkiyənin, Yunanistanın kurort zonalarında hiss edir. Fəqət bu xüsusda yekə bir "amma" var.

Hanı yol boyunca sırayla düzülüb olmalı olan 3, 4, 5 ulduzlu otellər? O otellər ki, yerli və xarici turistlərə "hər şey daxil" tipli xidmətlər təklif etməlidir. Dəniz də yolun o tayında, 100 metrlik məsafədədir. Bunun əvəzində nə görürük? Dənizin sahil boyunca sıralanmış kafe-restoranlar, taxtadan, dəmirdən quraşdırılmış çimərlik pavilyonları, çayxanalar və s. Bu işə müəssisələrində təklif olunan xidmətlərin qiyməti isə ərşdə-gürşdədir. Altında bir masa, dörd kətillə qoyulmuş adı çətin qiyməti 10 manatdır, taxta daxma 15 manat, onun döndürən örtülü variantı - 20 manat. Şezlonq alsan, əlavə pul verməlisən, çay içsən, yemək yesən, iki-üç saatlıq istirahətin xərci 50 manatı aşacaq, 100-ə çatacaq.

Bu xidmətlə, bu qafayla ölkəyə turist cəlb etmək əsla mümkün deyil. Əcnəbilər pulu küçədən tozsoran maşınla toplamlırlar ki, gətirib Coratda, Novxanıda fəaliyyət göstərən çimərlik kafələrinə paylaşırlar.

Ona görə də hər il yay gələndə Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin əməkdaşlarının "bu il ölkəmizə gələn turist sayı filan rəqəmi aşacaq" deyər optimist proqnozlar vermələrinin əsası yoxdur. Bizdə kütləvi şəkildə əcnəbi turist qarşılamaq üçün təbii şərait (qumlu və isti dəniz, çaylı, bulaqlı, sərin meşə, mənzərəli dağ-dərə) olsa da, müvafiq infrastruktur (hər növdən olan hotellər, hostellər, transfer sistemi) lazımı qədər inkişaf etməyib. Əcnəbi turistləri qəbul edə biləcək otellərimizdəki qiymətlər isə elə bir həddədir ki, onu internetdə görə, yüngülcə araşdırma aparandan əcnəbi İtaliyanın, İspaniyanın, Yunanistanın, Türkiyənin əla və qat-qat ucuz və ya eyni qiymətə olan kurort şəhərciklərini qoyub bura gəlməz.

Bizə gəlsə-gəlsə, arəblər gələr, necə ki, gəlirlər. Onlar nə isti hayındadırlar, nə sərin hava. 4-5 arvadla gələnlər heç, tək gələnlər, belə pis çıxmasın, bura kürsəyə gəlirlər. Qorxasan, bu şəhətpərəst məxluqların ölkəmizə kütləvi axışması üzündən Odlar yurdunda seks industriyası daha da çiçəklənsin və ölkəmiz regionun Taylandına çevrilsin.

Belə baxanda regionun Dominikanı olmaq Qafqazın Taylandı olmaqdan daha yaxşıdır.

2015-ci il mayın 19-da Binəqədidə 16 mərtəbəli yaşayış binasında 15 nəfərin ölümü ilə nəticələnmiş yanğına görə təqsirləndirilən əsas şəxslərdən biri də Binəqədi Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Xaləddin İsgəndərov idi. Dəhşətli yanğından sonra icra başçısı gözənlənələrin əksinə olaraq istintaqa cəlb olunmadı, vəzifəsini də qoruyub saxlaya bildi.

16 mərtəbəli binanın 1 deqifənin içində kibrit qutusu kimi alışıb yanmasında suçlu kimi adları çəkilənlərin sırasında başçının adı ilk yerdə çəkilirdi. Bu da səbəbsiz deyildi. Çünki poliuretan adlı üzlük materialın binaya vurulması təklifi başçıdan gəlmişdi. Bunu üzlükləri istehsal edən "Global Stone" şirkətlərinin təsisçisi Miryusif Mahmudov məhkəmədə də təsdiqləmişdi. Demişdi ki, yanan binanın üzünməsi təklifi Binəqədi Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Xaləddin İsgəndərovdan gəlib: "Mən başqa məsələ ilə əlaqədar Xaləddin İsgəndərovun yanında idim. Məndən soruşdu ki, "bina üzünməyə materialınız var?" Mən də ehtiyac varsa, bu işi görə biləcəyimizi dedim. Sonra o, birinci müavini Qəzənfer Novruzovu çağırdı, mənə tanış etdi". M.Mahmudov binanın üzünməyi materialın sürətlə yanmasının təşkil olduğunu da açıqlamışdı.

Bugünlərdə Londonda, Kenzington rayonunda yerləşən Grenfell Tower göydələninə çox qısa vaxt ərzində 151 mənzil yanıb. London polisinin təhqiqatı Grenfell Tower göydələninə 79 sakinin həyatına son qoymuş yanğının soyuducunun buzlüğündən başlayıb binanın bayır tərəfinə çəkilmiş örtüyə sürətlə yayıldığını aşkar edib.

BBC-nin verdiyi məlumata görə, polis bunu da bildirib ki, hadisə üzrə bilməyərdəndən adamöldürmə ittihamı ilə cinayət işinə başlanmasa müzakirə olunur. Hökumət «Hotpoint» şirkətinin istehsal etdiyi soyuducuların da təhqiqatına göstəriş verib. Polis bildirir ki, yanğın qəsdən törədilməyib, lakin onun yayılma sürəti "gözənilməz" olub. Hazırda hakimiyyət orqanları Grenfell Tower göydələninə istifadə edilmiş divar üzlüyünün geniş təhqiqatını aparır. Londonda daha 14 bina da bu üzlükdən istifadə edildiyi aşkara çıxarılıb. Üzlüyün ilkin sınaqların onun dərhal alındığını göstərib. Bundan başqa, məlum olub ki, «Celotex» firmasının üzlükləri yanarkən zəhərli sianid qazı və ya sianid turşusu qazını buraxır.

Üzlük lövhələri istehsal edən şirkət üzlüyün yanarkən sianid qazı buraxdığını təsdiqləyib. Adamların çoxu yanmadan yox, üzlüklərin buraxdığı qazlardan ölüb. Lakin Grenfell göydələninə daş divarla üzlük arasında izole materialından istifadə olunub.

Polisiosianurat (polyisocyanurate - PIR) iki alüminium lövhəsi arasında köpük şəklində doldurulub. PIR tezəlişən materialdır və məhz buna görə də binaların termoizolyasiyası zamanı onu iki odadavamlı alüminium lövhənin arasına tökülür. Belə izələndən binanın içərisini soyuq havadan qorumaq üçün istifadə edilir. Hələlik təhqiqatçıların gəldiyi ilkin

Londondakı yanğın Xaləddin İsgəndərovu necə "xilas etdi" ...

Grenfell Tower göydələninə yanğın Binəqədinin icra başçısının "təkcə bizdə belə üzlüklər vurulmayıb və yanğın da təkcə bizdə baş vermir" deməsi üçün əsas yaradıb

Londonda yanan bina

Bakıda yanan bina

qənaət budur ki, divar üzlüyü, izole materialı və onların arasındakı hava yanğının sürətlə yayılmasında əsas rol oynayır. Yanğın baş verərkən Londonda hava çox isti idi və sakinlər mənzillərin pəncərələrini açıq saxlamışdılar. Üzlükdən çıxan qazlar pəncərələrdən mənzillərə dola bilirdi. Bezi ehtimallara görə, bina da önlərin əksəriyyəti yanmadan yox, məhz zəhərlənmədən həlak olub.

Bakıdakı yanğınlı Londondakı yanğın arasında bir çox oxşarlıqlar var. Binaların üzünməyi materialları bir neçə laborator testlərdən keçiblər, yanğına davamlılıqları yoxlanılıb, müvafiq rəylər verilib. Bəs necə olur ki, belə materiallarla üzünmə binalar tez alışır?

Azərbaycanda bu məsələyə xüsusi diqqət yetirilmədi. London polisi Azərbaycanda olduğu kimi "ıldırımsürətli" həbsləri gerçəkləşdirmədi. Günahsız insanları dəmir barmaqlıq arxasına doldurub sonradan istintaq başladılar.

Londonda baş verən faciədən günlər ötür. Amma səbrlə, təmkinlə yoxlama aparılmaqdadır. Günahı olmayan kimsəni həbsə göndərməyə tələsmirlər. Günahı olanları da istintaqdan kənar saxlamırlar. Amma məsələnin bu tərəfi də var ki, Londondakı yanğın Xaləddin İsgəndərovun bir qədər rahat nəfəs almasına yol açdı. Başçının "təkcə bizdə belə üzlüklər vurulmayıb və yanğın da təkcə bizdə baş vermir" deməsi üçün əsas yarandı.

Qeyd edək ki, 2015-ci il may ayının 19-da paytaxtın Binəqədi rayonu ərazisində çoxmərtəbəli yaşayış binasında ağır nəticələrə səbəb olan yanğın hadisəsi baş verib. Yanğın nəticəsində 15 nəfər ölüb, 50 nəfər xəsarət alıb. Qulluq mənafehi tələb etdiyi halda səlahiyyətləndirən istifadə etməmələri nəticəsində vətəndaşların və dövlətin hüquqlarına və qanunla qorunan mənafehiinə mühüm zərər vurularında kifayət qədər əsaslar

olduğundan binanın üzünməsinə istifadə olunan "poliuretan" məmulatını istehsal edən "QlobalStone" MMC-nin baş direktoru Uğur Firuz oğlu Bəşirov, "Global Construction" MMC-nin təsisçisi və idarə heyətinin sədri Miryusif Mircəfər oğlu Mahmudov, həmin cəmiyyətin İdarə Heyətinin sədr müavini Ələkbər İdrim oğlu Əsgərov, Binəqədi rayon İcra Hakimiyyəti başçısının sabiq birinci müavini Qəzənfer Məhərrəm oğlu Novruzov, 2012-2013-cü illərdə Binəqədi rayon Mənzil Kommunal Təsərrüfat Birliyinin rəisi işləmiş rayon İcra Hakimiyyətinin Təsərrüfat şöbəsinin müdiri Ədalət Şəmsəddin oğlu Rəcəbov, Binəqədi rayonu, 72 sayılı Mənzil Kommunal İstismar Sahəsinin rəisi Nizami Qara oğlu Orucov Cinayət Məcəlləsinin 225.2 (yanğın təhlükəsizliyi qaydaları

Bu gün-iyunun 30-da Milli Məclisin növbədənənar sessiyasının son iclası keçiriləcək. İclasın gündəliyinə 16 məsələ daxildir. İclasda "Azərbaycan Respublikası Milli Məclis deputatının etik davranış qaydaları haqqında" (2-ci oxunuşda), Sessiyada "İşsizlikdən sığorta haqqında" qanun layihəsi (2-ci oxunuşda), "Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il dövlət büdcəsi haqqında", Su Məcəlləsinə, Miqrasiya Məcəlləsinə, "İcra haqqında", "Məişət zorakılığının qarşısının alınması haqqında", "Reklam haqqında", "Dövlət rüsumu haqqında", "Azərbaycan Respublikasının orden və medallarının təsis edilməsi haqqında" və s. qanunlara edilən əlavə dəyişikliklərə də baxılacaq.

Bugünkü iclasda ən maraqlı doğuran məsələ "Deputatların etik davranış qaydaları haqqında" qanun layihəsinin ikinci oxunuşda müzakirəsi olacaq. 13 maddədən ibarət qanun layihəsində göstərilir ki, deputat öz fəaliyyətində insanların hüquqlarını, azadlıqlarını, qanuni maraqlarını pozan, onların şərəf və ləyaqətini, işgüzar nüfuzunu alqaldan kobud, təhqiramiz sözlərə yol verməməlidir. Deputat öz vəzifələrini səmərəli yerinə yetirməyə borcludur və vəzifələrinin icrası ilə bir araya sığmayan sahibkarlıq, kommersiya və başqa ödənişli fəaliyyətlə (*elmi, pedaqoji və yaradıcılıq fəaliyyəti istisna olmaqla*) məşğul olmamalıdır.

Qeyd olunub ki, etik davranış qaydalarına əməl olunmasına nəzarət Milli Məclisin İntizam komissiyası tərəfindən həyata keçirilir. İntizam komissiyası deputatın etik davranış qaydalarına riayət etməsi uyğunluğuna nəzarət edir, bu qaydalar üzrə rəy və tövsiyələr verir, qaydaların pozulmasının qarşısının alın-

ması üzrə tədbirlər görür. Komissiya eyni zamanda deputatın etik davranış qaydalarına riayət etməsi məsələlərinə dair mütəmadi ümumiləşdirmələr aparır, bu məsələlərlə bağlı məruzələri və tövsiyələri Milli Məclisin sədrinə təqdim edir, qaydaların tələblərinin pozulması halları ilə bağlı müraciətlərə baxır. Həmçinin qaydaları pozmuş deputatlar barəsində intizam tədbirlərinin görülməsi haqqında qərar qəbul edir.

Layihədə qeyd olunub ki, bu qayda qonaqpərvərliklə bağlı və dəyəri "Korrupsiyaya qarşı mübarizə haqqında" Qanunda nəzərdə tutulmuş məbləğdən (55 manat) yuxarı olmayan hədiyyələrin təqdim olunduğu hallara şamil edilmir.

Maraqlıdır ki, qanunun icrasına nəzarət edəcək İntizam komissiyasının sədri **Ağacan Əbiyev** bugünlərdə açıqlama verərək layihəni "çox mənasız" adlandırır. "Milli Məclis deputatının etik davranış qaydaları haqqında" yeni qanun layihəsi çox mənasız qanundur. Bizim

Deputatlarla bağlı qalmaqallı qanun layihəsi bu gün müzakirəyə çıxarılır

"Deputatların etik davranış qaydaları haqqında" qanun layihəsinə qarşı çıxanların sayı artıb; onlar layihənin gündəlikdən çıxarılmasına nail ola biləcəklərmi?

bundan vacib işlərimiz var. Camaat bizdən yaxşı xəbərlər gözləyir, bu isə qeyri-ciddi qanun layihəsidir". Komissiya sədri qanun layihəsində qeyd edilən "deputat hədiyyənin qəbul edilməsi ilə bağlı qərara gələ bilmədiyi hallarda bu məsələ barədə Milli Məclisin İntizam komissiyasının rəyini öyrənməli və ona uyğun davranmalıdır" sözlərini belə cavablandırır: "Bəlkə biz deputat hədiyyə alan-

da ondan çek də tələb edək? Bizim bütün problemlərimiz həll oldu, qaldı hədiyyə... Elə deputat var ki, ildə 1 dəfə, eləsi də var ki, 2-3 dəfə hədiyyə alır. Biz ondan soruşmalıyıq ki, hədiyyənin qiyməti nə qədərdir? Bu, çox qeyri-ciddi məsələdir".

"Yeni Müsavat" bir neçə gün əvvəl biznesmen deputatların da müəyyən vasitələrlə qanun layihəsinin müzakirələrindən çıxarılmasına və ya

daha "dışsız" bir hala gətirilməsinə çalışdığını xəbər vermişdi.

Qeyd edək ki, qalmaqallı layihəni Milli Məclisin İnsan hüquqları ilə Hüquq siyasəti və Dövlət quruculuğu komitəsi hazırlayıb. Hələ müzakirələr zamanı vitse-spiker Bahar Muradova bildirib ki, qanun layihəsinin hazırlanması Azərbaycan Konstitusiyasına edilən dəyişikliklərin tələbidir: "Konstitusiyada göstərilir ki, deputatın etik davranış qaydaları qanunla müəyyən edilməlidir. Bu qanun layihəsinin əsas məqsədi deputatların fəaliyyətində şəffaflığın və səmərəliliyin artırılması, o cümlədən Milli Məclis üzvünün nüfuzuna xələl gətirə biləcək hərəkətlərdən çəkilməkdir. Azərbaycanda parlament ənənələri və beynəlxalq təcrübə nəzərə alınaraq bu qanun layihəsi hazırlanıb".

Layihənin əleyhinə olan **Fazil Mustafa** isə qeyd edib ki, layihədə deputatlara verilən hədiyyələrlə bağlı müddəə düzgün deyil: "Milli Məclisin İntizam komissiyasının rəyi qərəzli ola bilər. Məsələn, bir sahibkar hansısa çıxışına görə mənə qonaqlıq vermək istəyir. O zaman ona deməliyəm ki, bir həftə gözlə, qoy mən İntizam komissiyasına müraciət edib rəy alım, ondan sonra qonaqlığı ver? Çıxışım göstərilir ki, deputatın etik davranış qaydaları qanunla müəyyən edilməlidir. Bu qanun layihəsinin əsas məqsədi deputatların fəaliyyətində şəffaflığın və səmərəliliyin artırılması, o cümlədən Milli Məclis üzvünün nüfuzuna xələl gətirə biləcək hərəkətlərdən çəkilməkdir. Azərbaycanda parlament ənənələri və beynəlxalq təcrübə nəzərə alınaraq bu qanun layihəsi hazırlanıb".

Deputat Qüdrət Həsənuliyev isə bildirib ki, deputat hər kiçik insidentə görə mandatından məhrum edilməli deyil.

Bəs bugünkü müzakirələrdə nə olacaq? Ağacan Əbiyev və digər deputatlar layihənin gündəlikdən çıxarılmasına nail ola biləcəklərmi?

□ "YM"

Azərbaycanlı ekspert AŞ PA-nın yay sessiyasında qayda pozuntuları aşkarlayıb

"Bunun qurumun hazırkı sədri Pedro Aqramuntun vəzifədən uzaqlaşdırılması üçün təşkil olunmasını söyləməyə əsas var"

Beş gündür Strasburqda başlanan Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞ PA) yay sessiyası iyunun 30-da başa çatacaq. İyunun 26-da başlanan sessiyanın gündəliyinə Avropa üçün aktual olan mövzular-Avropa ölkələrində keçirilən son seçkilər, Avropada miqrantlarla və qaçqınlarla bağlı böhran və bu sahədə Avropa ölkələrinin üzlaşdığı əsas çətinliklər, Belarusda vəziyyət və digər bir neçə məsələ daxil edilmişdi. Həmçinin sessiya vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin təşkil etdiyi müxtəlif dinləmələrlə də müşayiət olunur.

AŞ PA-nın yay sessiyasının ikinci günündə plenar iclasda qurumun prezidentinin, vitse-prezidentlərinin və komitə sədrlərinin vəzifələrindən çıxarıla bilməsi məqsədilə daxili prosedurlarda dəyişiklik edilməsini nəzərdə tutan "Parlament Assambleyasında məsuliyyət prinsipinin tanınması və həyata keçirilməsi" adlı hesabat da müzakirəyə çıxarılıb, 154 səs lehinə, 30 səs əleyhinə, 13 səs bitərəf olmaqla, qəbul edilib.

Qərarın qəbulundan həmin sonra bir neçə ölkənin nümayəndələrindən ibarət təşəbbüsçü qrup AŞ PA prezidentinə impichmentin tətbiqi üçün imza toplama prosesinə start verib. Lakin bu proses az sonra dayandırılaraq, AŞ PA-nın payız sessiyasının iclaslarında davam etdirilməsi qərara alınıb.

Gənc Demokratlar İnstitutunun rəhbəri Yeganə Hacıyeva "Yeni Müsavat"a açıqlamasında AŞ PA-nın sessiyasında

keçirilən səsvermə və bəzi müzakirələrdə qaydaların pozulduğunu bildirib. Onun sözlərinə görə, Parlament Assambleyasında üzvlərinin məsuliyyət prinsipinin tanınması və həyata keçirilməsi haqqında ilk mövqə bildirişi deyildi. Daha öncələr də AŞ PA rəsmilərinin Azərbaycanın işğal altında olan torpaqlarına-Dağlıq

Qarabağ ərazisinə, Rusiya tərəfindən ilhaq olunmuş Ukrayna ərazisi olan Krıma qeyri-qanuni səfərləri zamanı AŞ PA rəsmilərinin məsuliyyət prinsipinin tanınması üçün çağırışları olmuşdu.

Ekspert qeyd etdi ki, Avropa Şurası Parlament Assambleyası qurumun 47 üzvlərinin siyasi qrup

nümayəndələrindən formalaşan bir təşkilatdır. Məntiqi olaraq da müxtəlif siyasi qrupların öz müxtəlif maraqlarını təşkilatın hesabına müdafiə etmək cəhdləri gözlənilən və qaçılmazdır: "Zənnimcə, ən mühüm məsələ isə sessiyada təşkil olunmuş "Üzvlərin məsuliyyət prinsiplərinin tanınması və həyata keçirilməsi" mövzusunda müzakirə və bunun nəticəsi olaraq qəbul olunmuş təşkilatın reqlament qaydalarının dəyişdirilməsi prosesinin özü AŞ PA-nın daxili prosedur qaydalarının pozulması ilə müşayiət olundu. Belə ki, AŞ PA daxili prosedur qaydalarına görə reqlament qaydalarının dəyişdirilməsi ilə müşayiət olunacaq müzakirələrin təşkili, digər hesabat tipli mövzuların müzakirəsinin təşkili qaydalarından fərqlənir. Yəni prosedur qaydalarının dəyişdirilməsi digər mövzuların müzakirəsi və qərar qəbulu üçün lazım olan, sadəcə, hesabat sonrası səsvermə və yətersay əsasında aparılmalıdır. Bu şərtlər öncə alt komitələrdə üzv ölkələrlə müzakirə olunmalı, razılaşdırılmalı və ondan sonra isə açıq səsverməyə çıxarılmalı və bu yolla dəyişdirilməlidir. Bu hesabatın müzakirəsi və qəbulu qurumun daxili pro-

sedur qaydalarının pozulması ilə müşayiət olundu və bunun qurumun hazırkı sədri Pedro Aqramuntun vəzifədən uzaqlaşdırılması üçün təşkil olunmasını söyləməyə əsas verdi. Məsələ ondadır ki, dəyişikliklər vasitəsilə Pedro Aqramuntun cəzalandırılması, sadəcə, hüquqi mənada mümkün deyil, çünki qəbul olunmuş yeni reqlament dəyişikliklərinin tətbiqi və onun AŞ PA-nın cari prezidenti və vitse-prezidentlərinə tətbiqi hüquqi anlamda mümkün deyil. Belə ki, yenə də AŞ PA-nın daxili prosedur və qaydalarına görə qəbul olunmuş yeni reqlament qaydaları hələ oktyabr ayında AŞ PA-nın cari rəhbərliyi tərəfindən təsdiq olunacaq. Bu qaydalar artıq növbəti addımlar üçün tətbiq olunacaq və qəbul olunmuş dəyişikliklərin geriye tətbiq gücü olmayacaq".

Y.Hacıyeva qeyd etdi ki, artıq neçənci dəfədir AŞ PA-da qərarların prosedur qaydaların pozulması hesabına müxtəlif siyasi dairələrin maraqlarının həyata keçirilməsinin şahidi oluruq. Bu isə onsuz da qərarlarının çox zaman açıq suallar yaratdığı AŞ PA-nın özünün gələcəyi üçün bir çox suallar yaradır.

□ Etibar SEYİDAĞA

Damdan baxarkən

Zamin Hacı
 zaminhaci@gmail.com

“Bu sözləri sizə deməkdə elə xəyal eləməyin ki, mən sizi pisləyib, özümü tərif etmək istəyirəm. Yox, yox! Bunu bilirəm ki, mən heç bir şeyəm. Mən çöllərin otuyam, küçələrin torpağıyam, dağların daşıyam, kolların kosuyam, ağacların qurduyam. Mən dünyada heç bir şeyəm”.

(Mirzə Cəlil, “Ölümlər”)

Bir də oxucular var. Elə zənn edirlər bizim əlimizdən nəse iş gəlir. Götürüb zəng vururlar, məktub yazırlar, ərizə gətirirlər. Örnək üçün, Təhmimə xanım zəng vurur: “Biz bir neçə nəfər bankdan hərəmiş 2 min manat kredit götürmüşdük. Bunun cüzi hissəsi ödənməmiş qalmışdı, bir az da səhlənkarlıq eləmişdik. Əslində camaat dedi ki, sizə nə olub, qanunpərəst çıxmısınız, heç başqaları milyonları ödəmir, biz də ödəmədik. İndi bu cüzi məbləğ cərimələrlə qalxıb olub 400 manat, bizi məhkəməyə çağırırlar. Bir məsləhət verin, nə edək”.

Çətinlik çəkərim nəse deməyə. Məsləhət, ümumiyyətlə əlimdən gəlmir. Hüquqşünasa müraciət etsinlər deyirəm, sonra fikirləşirəm ki, bu məmləkətin hüquqşünasları hakimindən, prokurorundan artıq dələduzdur. Dörd yüz manat cərimə ödəyəcəkdilərsə, hüquqşünas, vəkil işə qarışsa xərcələri bəlkə dörd qat artıq çıxacaq. Bir ara guya belə kredit problemlə şəxslərə pulsuz hüquqi yardım göstərən qeyri-hökumət təşkilatları vardı. Deyəsən, onları da Mərkəzi Bank alıb korrupsiya depozitinə qoydu, yavaş-yavaş xərclədi.

Bunun üzərində düşünərkən Mikayıl bəydən zəng gəlir: “Bizim bir balaca evakuator xidməti şirkətimiz var. Ancaq yol polisi bizə şəhərdə işləməyə imkan vermir. Harda maşınlarımızı görsələr tutub cərimə edirlər. Başqa evakuator xidmətlərinə isə yaşıl işıq yandırılır. Bəs azad rəqabət, bazar iqtisadiyyatı harda qaldı?” Ona deyirəm ki, bu haqda şikayətini Formula-1-in müdirinə yazsın. O başda gülür. Özü mənədən yaxşı bilir ki, bu ölkədə evakuator bazarı kimin inhisarındadır, kimin qohumu bu sahəni fırladır. Çox o yan bu yan, şikayət edərsən, sənənin özünü ölkədən evakuasiya edərlər. Hələ yaxşı variant budur. Pis halda “veş-vüşünü” topla, Kürdəxaniya get.

Parka qaçmağa çıxmışam. Ağsaqqallar tanıyıb yaxınlaşırlar: “Bizim bir dərdimiz var, bəlkə kömək edəsiniz, bu haqda qəzetdə yazasınız. Hamımız şəkər xəstəsiyik, qanunla şəkər xəstələri dövlətin himayəsində olmalıdır, müəyyən texniki vasitələr, dərmanlar pulsuz verilməlidir, bizə isə verilmir. Heydər Əliyev Fonduna şikayət yazdıq. Ordan məktubumuzu tədbir görülməsi üçün Səhiyyə Nazirliyinə, ordan da Bakı Səhiyyə İdarəsinə göndəriblər. Bakı Səhiyyə İdarəsinin bizə cavab məktubu isə belədir ki, yazdığınız məsələ diqqət mərkəzindədir, yaxın vaxtlarda tədbir görülməkdir. Ancaq bu “yaxın vaxtlar” haqandır, bilinmir. Bir aydır, beş aydır, 10 ildir - deyən yoxdur. Biz qoca adamlarıq, xəstəliklə çarpışıq, ömrümüz gedir, hər gün bizə qiymətlidir”. Doğrusu, burada nə deyəcəyimi bilmirəm. Eyni zamanda fikirləşirəm ki, görəsən Formula-1 yarışındakı maşının birinin təkərinin puluna neçə şəkər xəstəsinə dozimetr almaq olardı? Bəlkə oturmaq bunu hesablayım? Mənası varmı?

Mətbuat, jurnalistika gerçək halında, sivil dövlətlərdə dördüncü hakimiyyət rolunu oynayır. Ancaq bizi heç qırx dördüncü yerinə də sayan yoxdur. “Yazdıq, tədbir görüldü” - belə söhbətlər arxivdə qalıb, üstünü toz basıb, heç yada düşmür. Ancaq öncə gələn 3 hakimiyyət - icraedici, qanunverici və nəzarət edici guya öz funksiyalarını dəqiq yerinə yetiririmi? Yox. Elə onlar düzgün işləsə arabanın dördüncü təkəri də yerinə düşərdi.

Dördüncü hakimiyyətin vəzifəsi məmurların korrupsiya pulları, xalqdan oğurlanan sərvətlərlə ucaldılan saraylarını silkeləyib onu oğurların başına uçurtmaq olmalıyken, həmin oğurlar dördüncü hakimiyyət üçün dam tikib verirlər. Və bu damdan nəzarət ediləcək sahəyə zəncir uzanır. Onun uzunluğu əvvəlcədən ölçülüb - qaba qədər, hasarın dibiyə, damın ətrafında. Vəssalam.

İşğalçıdan 1 nömrəli müttəfiqinə qarşı de-marş

Dağlıq Qarabağ münaqişəsi zonasında vəziyyət mürəkkəb olaraq qalır. Əksər hərbi analitiklər hesab edir ki, döyüş əməliyyatları üçün ən əlverişli sayılan yay mövsümünün girməsi və sülh danışıqlarında davam edən durğunluq təmas bölgəsində yeni müharibə ehtimalını heç vaxt olmadığı qədər artırır.

Sözsüz ki, ərazisinin 20%-i illərdir işğal altında olan Azərbaycan işğal rejiminin daha bir neçə il uzanması ilə barışa bilməz. O üzdən Bakı ən radikal variantı - hərbi güc yolu ilə işğalçı ərazilərimizdən çıxarmaq variantını daim gündəmdə saxlayır; bu variantı maksimum hazırlaşmaq üçün bütün resursları səfərbər edir.

Söhbət ən əvvəl ordumuzun müasir hərbi sistemlərlə təchiz edilməsi və onun döyüş qabiliyyətini artırmağa hesablanmış hərbi təlimlərdən gedir. Ötən həftə Bakıya Rusiya istehsalı olan yeni növ hərbi texnika və silahların gətirilməsi də təbii ki, eyni məqsəddə xidmət edir.

Bu arada “Global Firepower” analitik mərkəzi dünya ölkələrinin hərbi qüvvələrinin 2017-ci ilə olan reytingini açıqlayıb. 132 ölkənin daxil edildiyi reyting sıralamasında Azərbaycan ordusu 59-cu yerdə qərarlaşıb. Gürcüstan ordusu 80, Ermənistan ordusu isə 95-ci yeri tutur.

İlk beşiyə ABŞ, Rusiya, Çin, Hindistan və Fransa düşüb. Siyahıda qardaş Türkiyə ordusu 8-ci, İran isə 20-ci yerdə göstərilir. Reyting sırası ölkənin havada, quruda və suda olan potensial imkanları nəzərə alınmaqla, 50 faktor əsasında tərtib olunub.

Bu hesabatdan da göründüyü kimi, Rusiya nə qədər öz forpostu Ermənistanı illərdir silahlandırmağa çalışsa da, fakt budur ki, Azərbaycan regionda ən güclü orduya malikdir və işğalçı üzərində təqribən ikiqat hərbi üstünlüyünü saxlayır. Bu da o anlama gəlir ki, silahlı qüvvələrimiz istənilən an torpaqlarımızı işğalçılardan təmizləyə bilər - yetər ki, üçüncü qüvvə, ilk növbədə də Rusiya buna qarışmasın.

İndi qalır bu reallıqları düşmənin tərəfinə ciddiyyə alıb doğru nəticə çıxarması. Düşmənin isə deyəsən, nəticə çıxarmaq əvəzinə növbəti dəfə öz ağası Rusiyaya qarşı de-marş etmək istəyir. Xəbər verdiyimiz kimi, öncə Ermənistanın müdafiə naziri Vigen Sərkisyan Azərbaycana Rusiya silahlarının növbəti partiyasının çatdırılması ilə bağlı keçirdiyi mətbuat konfransında bundan rahatlığını dilə gətirib.

Dünən isə Ermənistanın xarici işlər nazirinin müavini Şavarş Köçəryan Rusiyadan

Ermənistanda anti-Rusiya isterikası - İrəvandan Kremlə Bakı şərti

Təcavüzkar ölkə öz varlığına görə minnətdar olmalı olduğu tək dövlətə - Rusiyaya qarşı təhlükəli oyunun içində; **erməni ekspert:** “Moskva ilə müqavilənin şərtlərinə təzədən baxmalıyıq...”

giley-güzar ovqatında bildirib ki, heç bir başqa qüvvəyə ümid bağlamağa lüzum yoxdur. Musavat.com erməni qaynağına istinadən xəbər verir ki, Köçəryan deyib ki, Ermənistan öz təhlükəsizliyini təmin etmək məsələsində ən əvvəl özünə güvənməlidir. “Kiməsə başqasına həddən artıq güvənmək bizi yanlış istiqamətdə çox uzağa apara bilər. Rusiya bizim müttəfiqimizdir, biz buna böyük əhəmiyyət veririk. Ancaq ona izafi ümidlər də bağlamamalıyıq” - Ermənistan XİN başçısının müavini əlavə edib.

Məsələ də elə ondadır ki, Rusiya yalnızca Ermənistanın hərbi-siyasi müttəfiqi deyil, hər şeydən öncə Ermənistan adlı saxta erməni dövlətinin əsas varlıq qaranıdır. Belədirsə, İrəvanın Moskva ilə şərt dilində, təhdidlə danışmaq cəhdi absurd olmaqla yanaşı, həm də siyasi abırsızlıq nümunəsidir.

Aydındır ki, işğalçı tərəfi qəzəbləndirən həm də Bakıya növbəti partiya Rusiya hərbi texnikasının cəbhədə 6 erməni hərbiçisinin öldürülməsindən cəmi bir neçə gün sonra çatdırılmasıdır. Yeni əslində bununla İrəvana bir daha əyan olmalı idi ki, rəsmi Kreml üçün Qarabağ münaqişəsi zonasında nə qədər erməni hərbiçisinin məhv edilməsi yox, öz maraqları önəm kəsb edir.

Daha dəqiqi, Rusiya heç vaxt öz regional maraqlarını Ermənistanın cari maraqlarına qurban verməyəcək. Belədirsə, o zaman məntiqlə, Ermənistanın daha böyük itkilərdən qaçması üçün Azərbaycanla dil tapması ən məqbul yol olmazdı? Bununla Kremlin konfliktdən yararlanıb Azərbaycanla Ermənistanı silahlandırması və onları qarşı-qarşıya qoyması da gündəmdən çıxmış olardı.

Təəssüf ki, işğalçı ölkə hələ də Qarabağdakı mifik “qələbə”nin mənasız eforiyası içindədir və Rusiyanın ondan ötrü hər şeyə gedəcəyinə inanır. Eyni zamanda ara-sıra Rusiyanın başı üzərindən Qərbdə doğru təhlükəli gedişlər etməyə çalışır, Kremlin bostanına “daş” atır. Yəni İrəvanda Kreml qıcıqlandıran anti-Rusiya isterikası baş qaldırıb. Hətta absurd təkliflər səslənir.

“Ermənistan qüvvələr bələnsini və öz təhlükəsizliyini qorumaq üçün (?!-red.) Rusiya ilə müqavilələrə yenidən erməni portalına istinadən verdiyi xəbərə görə, bu bərədə erməni politoloq Manvel Sərkisyan deyib. “Moskva Azərbaycana təsirini saxlamaq üçün Bakıya silahlar satır. Ancaq Rusiyanı bunun mümkün nəticələri maraqlandırmır”, - deyər Sərkisyan qeyd edib. Onun sözlərinə görə, yaranmış vəziyyətdə Ermənistan

tan müstəqil siyasət yürütməlidir.

“Rusiya-Ermənistan müqavilələri imzalananda orada nəzərdə tutulmamışdı ki, Rusiya Azərbaycanı da silahlandıracaq. Madam, Moskvanın siyasəti dəyişib və o, bizi təhdid edən ölkəni silahlandırır, o zaman Ermənistan hakimiyyəti müqavilədəki şərtlərə təzədən baxmalıdır” - erməni analitik bildirib.

O, bu xüsusda İrəvanın üçüncü ölkədən silah almaqla bağlı məhdudiyəti götürməyi də təklif edib. “Ermənistan özü, Rusiyanın iştirakı olmadan öz təhlükəsizliyini təmin etmək məsələsini həll etməli, alternativlər axtarmalıdır”, - deyər Sərkisyan əlavə edib.

Ancaq Ermənistan Rusiya xaric, bu alternativləri harda axtarıb tapacaq, necə müstəqil siyasət yürüdəcək və kimdən və hansı vəsait hesabına müasir silahlar alacaq ki, Azərbaycan torpaqlarının işğalını da davam etdirdirsin? Yəni doğrudanmı İrəvanda sadəlövhçəsinə ümid edirlər ki, Kreml arxadan çəkiləndən sonra da Azərbaycan işğalçıya qarşı dözümlü göstərəcək?

Sual əlbəttə ki, ritorikdir. Ötən ilin aprel döyüşləri də gerək düşməyə dərs olsun: Moskvanın bitərəf qalması yetər ki, Azərbaycan ərazilərimizdəki çağırılmamış qonağı öz evində qovsun.

□ **Siyasət söhbəsi**

Türkiyədə baş verən 15 iyul qiyamının bir ili yaxınladır. Ötən müddət ərzində qardaş ölkə daxilə ciddi dəyişikliklərə getməyə məcbur oldu, on minlərlə Fətullah Gülen tərəfdarı ya vəzifələrini itirdi, ya da həbsə salındılar. Rəsmi Ankara hərbi çevrilişə cəhdə bağlı sərgilədikləri mövqeyə görə ABŞ başda olmaqla, bir sıra dövlətlərin mövqeyindən narazı qaldı. Bu olay bir çoxları üçün dost, yoxsa düşmən testinə çevrildi.

Ekspertlərin qardaş ölkənin qiyamdan necə çıxdıqları barədə fikirləri də müxtəlifdir. Əksəriyyət dövlət daxilində dövlət üçün təhlükəli bir şəbəkənin sıradan çıxarılmasının müsbət hal olduğunu qeyd etsə də, bunun əksini düşünüb, dövlət idarəçiliyinə ciddi zərbələrin vurulduğunu iddia edənlər də var.

Politoloq Elçin Mirzəbəyli Türkiyə üçün bu məsələnin hələ də həssaslığını itirmədiyini düşünür: "Məsələ burasındadır ki, həm Azərbaycanda, həm də Türkiyədə qarşılıqlı olaraq hər iki ölkənin daxili siyasəti ilə bağlı açıqlamalara, analitik şərhlərə xüsusi həssaslıqla yanaşırlar. Doğrusunu deyim, məhz bu səbəbdən Türkiyənin daxili siyasəti ilə bağlı danışmamamağa çalışıram. Çünki iki

ölkənin qaradaşlıq münasibətləri bütün digər məsələlərdən yüksəkə dayanır. 15 iyul qiyamını bütün azərbaycanlılar kimi anbaan ekranlardan izləmişəm, Türkiyəyə səfərimiz zamanı bu barədə bizə ətraflı məlumat verilib. O ayrı məsələdir ki, bütün suallarımıza cavab tapma bilməmişəm. Bu, heç mükün deyil. Sözsüz ki, qiyam Türkiyəyə ciddi zərbə vurub və onun nəticələrini, xüsusən də cəmiyyətin maraqları baxımından uzun müddət aradan qaldırmaq mümkün olmayacaq. "Gülen hərəkatı" adlanan anti-Türkiyə fəaliyyətinin bütün türk dünyası üçün təhlükə olması barədə hələ 2000-ci ildən yazıram. Təmsil olunduğum BAXCP və onun sədri Qüdrət Həsənzadəyə yarandığı gündən fətullahçılara qarşı açıq və

Türkiyə qiyamının bir ilinə doğru: qardaş ölkə hardan-haraya gəldi? - iki ekspert rəyi

Elçin Mirzəbəyli: "Qiyamdan sonra Türkiyədə çox şey dəyişib"
Əhəd Məmmədli: "Başqa dövlət bu qədər ardıcıl, planlaşmış zərbələr alsaydı..."

barışmaz mövqedə dayanıb. Bu bizim prinsiplərimizdir və təkə indi FETÖ adlandırığımız təxribatçılara qarşı yönəlməyib. Biz din üzərindən siyasət yürüdülməsini dövlət üçün ən böyük təhlükə sayırıq və bütün siyasətçilərin dini qruplara qarşılıq. Hesab edirik ki, dövlət idarəçiliyində ayrı-ayrı qruplara münasibət deyil, prinsiplər əsas götürülməlidir. 15 iyul qiyamından sonra Türkiyədə çox şey dəyişib. Təbii ki, Türkiyə vətəndaşları bunu bizdən daha yaxşı görür və qiymətləndirirlər. Qardaş türk xalqının seçiminin qarşısında isə boynumuz qıldan incədir. Şərqdə ilk demokratik cümhuriyyət qursaq da, davamlılıq baxımından Türkiyənin demokratiya təcrübəsi bizdən daha çoxdur. Türkiyənin birliyinin, bütövlüyünün qorunub saxlanması, dövlət idarə-

çiliyinin qiyamçıların əlinə keçməsi ən böyük xeyirdir. Baş verənlərin zərərli tərəfləri də çoxdur, şübhəsiz. Amma bu fəsadların da zamanla aradan qaldırılacağını düşünürəm. Siyasətdə, xüsusilə də global siyasətdə maraqlar ön sırada dayanır. Türkiyə Qərbin də, Rusiyanın da, İranın da simasını dəfələrlə görüb və kim olduqlarını da yaxşı bilir. Türkiyənin yerləşdiyi bölgə olduqca çətin və həssas proseslərdən keçir. Belə bir məqamda ölkənin bütövlüyünü qorumaq, təhlükəsizliyini təmin etmək, iqtisadi və hərbi potensialını ayaq üstə saxlamaq çox böyük güc tələb edir. Türkiyənin bunun öhdəsindən gəldiyini düşünürəm. Daha yaxşısını etmək mümkündürmü? Bunu deyə bilmərəm. Çünki bu məsələlərlə bağlı konkret fikir yürütmək üçün bir siyasi şərhçinin əldə

edə biləcəyi məlumatlardan dəfələrlə çox informasiyan olmalıdır. Ona görə də mən bir azərbaycanlı kimi danışım və Türkiyəni dünyanın ən güclü dövləti kimi görmək istəyirəm".

"Sivilizasiyalar və konfliktlər" Analitik Mərkəzinin rəhbəri Əhəd Məmmədli son bir ildə Türkiyənin sabitliyə doğru gəldiyini qeyd etdi: "Son referendumdan sonra Türkiyə yeni erasına qədəm qoydu. Çoxları Türkiyənin terror dalğasında boğulacağını söyləyirdi, bunu gözləyirdilər, lakin tam əksi oldu. Türkiyə PKK-ya qurulandan bu yana ən böyük zərbələr endirdi. Suriyada DAİŞ təsirsiz hala gətirildi. Onlarla terror təhlükəsinin qarşısı alındı. Türkiyə daxilində, regionda və dünyada mövqelərini gücləndirdi. Son illərdə Türkiyə cümhuriyyət olandan bu yana ən böyük zərbələr al-

dı. Başqa dövlət bu qədər ardıcıl, planlaşmış zərbələr alsaydı, o ölkədə ən azı, hakimiyyət dəyişmişdi. Şükürlər olsun ki, qardaş ölkə bütün bu zərbələrdən sonra ayaqda qalmağı bacardı və daha da güclənməkdə davam etdi. Türkiyə hakimiyyəti qarşısına böyük hədəflər qoyub və böyük düşmənçiliklərə də hazır olmalıdır. Qərbin əsl simasını AK Parti iqtidarı əvvəlcədən də bildirdi, sadəcə, bunu göstərmək lazım idi və bu açıq-aşkar göründü. Siyasətdə əksər vaxtlarda daimi maraqlar olur. Türkiyə hələ o gücdə deyil ki, açıq şəkildə Amerika-ya əlcək atsın. Amma Türkiyə daha ABŞ-ın istəyi ilə də hərəkət edə bilər. Bunu artıq amerikalılar sezişlər. Və bundan sonra hamı, o cümlədən ABŞ da ən azı regionda Türkiyə faktorunu nəzərə alacaq".

□ **Cavanşir ABBASLI**

İran və Ermənistan Bakı-Təl-Əviv əlaqələrinə qarşı

İran-Ermənistan əlaqələrinə intensivlik yenidən diqqət çəkir. Bir müddət Azərbaycanla yönəlik mesajlara üstünlük verən rəsmi Tehran son zamanlar təkrarən öz amplitudasına qayıdıb və işğalçı ölkə ilə təmasları artırıb. İran Azərbaycan ərazilərini işğal saxlayan Ermənistan üçün "nəfəslik" rolunu oynamaqla, bu ölkəni hər cür təmin etməklə özünün prinsiplərinə zidd davranır. İran parlamentinin sədri Əli Laricani Avraziya ölkələri parlament spikerlərinin toplantısında Ermənistan parlamentinin spikeri Ara Babloyanla görüşdə nədən qıvcıqlandıqlarını açıq söyləyib. "İran İsrailin Qarabağ konfliktinin nizamlanmasında hər hansı şəkildə iştirakının qəti əleyhinədir" deyə, iranlı spiker bildirib.

Məsələ burasındadır ki, Ermənistan da İsrail-Azərbaycan əlaqələrindən ciddi narahatdır. Ötən ilin aprel döyüşlərində İsrail istehsalı olan silahlar işğalçı ölkəni ciddi şəkildə sarsıtdı. Bundan sonra Ermənistan İsrailin Bakıya silah satmasına embarqo qoyulması zərurəti barədə sərsəm bəyanatlar səsləndirdilər. İndi Tehran təmsilçisi də İrəvanın mövqeyindən çıxış edir.

Ancaq daha çox təəssüf doğuran və Azərbaycanda etirazla qarşılanan Tehranın digər addımıdır. İran nəinki Ermənistanla, belə görünür ki,

Müsləman qonşumuz Qarabağ məsələsində işğalçı Ermənistanla "eyni dildə" danışır; **politoloq:** "İsrailin Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməsi prosesində birbaşa iştirakı nə Azərbaycana, nə də İsrailə lazım deyil"

Dağlıq Qarabağdakı separatçı rejimlə də əlaqələri davam etdirir. Novostink.ru erməni qeyri-rəsmi məlumatına görə, işğal altındakı Şuşada qədim "Gövhər Ağ" məscidi ərazisində "rekonstruksiya" ("yeni-dən bərpa") adı altında iranlı mütəxəssislərin birgə iştirakı ilə qanunsuz işlər bu gün də davam etdirilir. 2018-ci ilədək davam etdirilməsi nəzərdə tutulan bu qanunsuz fəaliyyət nəticəsində guya məscid yenidən qurulacaq.

Bu arada ötən ay rusiyalı qatı millətçi və antitürkçü Eduard Limonovun Qarabağa qanunsuz səfərdən sonra yazdığı təəssürlərdə işğal altındakı Azərbaycan ərazilərində İran TIR-larının şütüdüyünü qeyd etməsini də yada salmaq yerinə düşər.

Göründüyü kimi, İran həm Azərbaycan-İsrail əlaqələrini pozmağa çalışır, həm də Ermənistanla əlaqələri inkişaf etdirməklə yanaşı, Qarabağ se-

paratçıları ilə də təmaslarını davam etdirir, müsəlman torpağındakı məscidləri donuz fermasına çevirənlərlə birgə layihələrə imza atır.

Politoloq Elçin Mirzəbəyli "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, İranın Ermənistanla münasibətləri Tehran rejiminin Azərbaycan dövlət müstəqilliyini bərpa etdiyi ilk gündən seçdiyi məqsədyönlü strategiyadır: "Ermənistanın sabiq prezidentləri Levon Ter-Petrosyan

və Köçəryan öz müsahibələrində dəfələrlə bəyan ediblər ki, Azərbaycan torpaqlarının işğalı prosesində İran onlar üçün "həyat yolu" olub. Bu baxımdan, ərazilərimizin Ermənistan tərəfindən işğal olunmasında İranın Rusiya qədər olmasa da rolu var, Tehran rejiminin vicdanı da Xocalı şəhidlərinin və on minlərlə günahsız insanın qanına bulaşmış". **Siyasi təhlilçi hesab edir ki, İranla Ermənistan münasi-**

bətlərinə nəzər salmadan öncə bu ölkənin Azərbaycanla bağlı siyasətinin bir sıra istiqamətlərini önə çəkmək lazımdır: "Əvvəla, 35 milyon Azərbaycan türkünün İndi İran adlanan dövlətin ərazisində, Güney Azərbaycanda, öz tarixi vətənlərində yaşaması və sərhədlərinin yaxınlığında dünyəvi, modern Azərbaycan dövlətinin olması Tehranın panfarsist hakimiyyətini narahat edir və rejim bunu özünə təhlükə hesab etdiyi üçün daim bizi zəif salmaq üçün yollar axtarır. İkincisi, Azərbaycanın Qərblə və İsrailə daha yaxın və strateji münasibətlərinin əsasında İranın və digər region dövlətlərinin aqressiv və avantürüst siyasəti qarşılığında ölkəmizin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi amilləri dayanır. Digər tərəfdən, eger İran sivil dünyanın bir parçası olsaydı, din adı altında panfarsist ideologiya yürütməkdən əl çəkseydi, Azərbaycanın müstəqilliyini tarixi reallıq kimi qəbul edib səmimi davransaydı, həttə özünün elan etdiyi ideya və prinsiplərə sadıq qalaraq müsəlmanların torpaqlarının işğalına göz yummasaydı, işğalçıya dəstək verməseydi, o zaman şübhəsiz ki, Bakı-Tehran münasibətləri indikindən

gücləndirilməkdə olardı. Gənc müstəqil Azərbaycan dövlətinin seçdiyi strateji kurs özünüqoruma instinktindən qaynaqlanıb. Azərbaycan öz inkişaf yolunu regionda mövcud olan şərtlərin diktəsi altında seçib və zaman da sübuta yetirib ki,

ən doğrusunu edib". **O ki qaldı İsrailin Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməsi prosesində birbaşa iştirakı, E.Mirzəbəylinin fikrincə, bu, nə Azərbaycana, nə də İsrailə lazım deyil:** "Azərbaycan-İsrail münasibətləri düzgün seçilmiş bir strategiya üzərində qurulub və düzgün inkişaf edir. Azərbaycan dünyəvi, modern dövlətdir və bizi ayrı-ayrı ölkələrin maraqlarına xidmət edən saxta ideologiyalar deyil, dövlətimizin inkişafı maraqlandırır".

Politoloq onu da qeyd etdi ki, İran şirkətlərinin erməni təbliğatına xidmət edən "məscidin bərpası" prosesində iştirakı isə mənəvi naqisliyin ən son həddidir: "İran şirkətlərinin işğal altında olan Azərbaycan ərazilərində biznes fəaliyyəti göstərməsi kimsəyə sirr deyil. Bununla bağlı say-sız-hesabsız faktlar var. Amma bütün bunların uzun müddət davam edəcəyini düşünürəm. Bu regionda 50 milyon Azərbaycan türkü yaşayır".

Göründüyü kimi, həm İran, həm də Ermənistan Azərbaycanın yaxın müttəfiqləri olan Türkiyə və İsrailin Qarabağın tənzimlənməsi prosesində iştirakını əngəlləmək üçün eyni mövqedən çıxış edirlər. Açıq-aydın görünür ki, Ermənistan kimi, İran da Azərbaycan ərazilərinə edilmiş təcavüzə son qoyulmasını istəmir. Baxmayaraq ki, İran rəsmiləri vaxtaşırı Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıdığı barədə bəyanatlar verirlər.

□ **E.PAŞASOY**

"ABŞ-ın İran siyasətinin təməlinə iqtisadi maraqlardan çox, siyasi və təhlükəsizlik məsələləri dayanır. İran bu gün dünyada ABŞ-ın önəmli geosiyasi rəqiblərindən biridir". Politoloq Şahin Cəfəri bu fikirləri "Yeni Müsavat"a açıqlaması zamanı bildirdi. Qeyd edək ki, bir neçə gün əvvəl dünyanın təsdiq olunmuş ən böyük təbii qaz ehtiyatına sahib olan ölkənin 33,5 trln. kub metrə İran olduğu açıqlanmış. "Bloomberg" agentliyi xəbər verir ki, bu barədə Britaniyanın nüfuzlu "BP" şirkətinin "BP 2017-ci il dünya enerji statistikası icmalı" adlı hesabatında bildirilib.

Hesabatda qeyd olunub ki, dünyada hazırda təqdim olunmuş 186,6 trln. kub metr təbii qaz ehtiyatı var ki, bu da 50 ildən çox müddətə dünyanı təmin etməyə kifayət edir. Ən çox təbii qaz ehtiyatı 79,4 trln. kub metr və ya məcmu ehtiyatların 42,5%-i ilə Orta Şərqdə yerləşib.

Bu məlumatdan sonra bir sıra müşahidəçilər ABŞ-ın son vaxtlar yenidən masa üzərinə çıxarılan İran planının arxasında iqtisadi amillərin əsas rol oynadığını iddia edirlər. Hesab olunur ki, dünyanın karbohidrogen ehtiyatlarını ələ keçirmək niyyətində olan supergüc indi də İran ərazisindəki böyük ehtiyatları sahiblənməyi hədəfləyib.

Ş.Cəfəri isə hesab edir ki, ABŞ-ın maraqları üçün İrandan qaynaqlanan problemləri aşağıdakı şəkildə qruplaşdırmaq mümkündür: "1. ABŞ-ın regional maraqlarına əngəl olması; 2. İsrail dövlətinin təhlükəsizliyi üçün yaratdığı təhlükə; 3. Regionda radikal qruplara verdiyi aktiv dəstək; 4. Nüvə silahı yaratmaq niyyəti. Əvvəla onu qeyd edək ki, İran və ABŞ arasında antaqonizm hansısa konkret hadisələrdən, problemlərdən qaynaqlanmış və daha dərin səbəbləri var. Tutaq

ki, hazırda mövcud olan problemlər aradan qaldırılsa, bu, heç də o demək deyil ki, bu iki dövlət arasında ciddi yaxınlaşma baş verəcək". Politoloqun sözlərinə görə, təsadüfi deyil ki, 2015-ci ildə tarixi əhəmiyyətli nüvə anlaşmasının imzalanması, Obama hökumətinin İranla bağlı çox yumşaq siyasət aparması İranın ABŞ-a münasibətində köklü dəyişikliyə səbəb olmadı: "İran ABŞ-ı İslam İnqilabının düşməni sayır və İranda rejim dəyişikliyi baş vermədən bu yanaşmanın nə vaxtsa dəyişəcəyini gözləmək doğru olmaz. İran bölgədə İsrail dövlətinin mövcudluğunu qəbul etməyi və onu xərindən silməyi özünün prioritet vəzifələrindən biri elan edib. İsrailin təhlükəsizliyini təmin etmək isə ABŞ-ın regional maraqları arasında mühüm yer tutur. Bu səbəblə, İran-İsrail gərginliyi və düşmənciliyi avtomatik olaraq İran-ABŞ münasibətlərinə də proyeksiya olunur. Hazırda İranın əlində İsrailə zərbə endirməyə imkan verən ballistik raketlər var. İranın siyasi və hərbi rəhbərliyi İsrailə qarşı aqressiv niyyətini gizlətməyə ehtiyac duymur. İranın bu il iyunun 18-də Suriyada İŞİD mövqelərinə raket zərbələri endirməsini əsliində İsrailə qarşı hücumun

ABŞ-ın İrana qarşı planlarının pərdəarxası - iqtisadi maraq, yoxsa...

Şahin Cəfəri:
"İran məsələsi birdəfəlik həll olunana qədər İsrail və ABŞ rahat nəfəs ala bilməz"

məşqi kimi qiymətləndirmək olar. Bu durum - yeni İranın İsrail üçün eksistensial təhlükə olması ABŞ üçün bu təhlükənin neytrallaşdırılması zərurətini doğurur".

Ş.Cəfəri bir məqamı da vurğuladı: "İran hazırda Suriyada Əsəd rejimini, Yəməndə silahlı husilər, Fələstində HAMAS, "İslami Cihad" kimi qrupları dəstəkləyir, Fars körfəzinin

Hikmət Hacıadə:
"ABŞ İrani regionu qeyri-stabil vəziyyətə gətirməkdə günahlandırır"

də ABŞ gəmilərinə qarşı zaman-zaman aqressivlik nümayiş etdirir. İranın bölgədə ABŞ-ın və İsrailin maraqlarına qarşı istifadə etdiyi ən böyük silahlı qruplaşma isə "Hizbullah"dır. ABŞ-ın terror təşkilatı elan etdiyi bu qruplaşma İran tərəfindən maliyyələşdirilir və bu ölkənin regional siyasətində mühüm rol oynayır. Təşkilat Livanın siyasi həyatında ciddi

ağrıya malikdir. Suriyada Əsəd rejiminin indiyədək ayaqda qalmasında "Hizbullah"ın böyük xidmətləri var. Bir sözlə, İranın bölgədə apardığı vəkəlet savaqlarında və regional maraqlarının təmin olunmasında "Hizbullah" başda olmaqla, radikal silahlı qruplar əvəzsiz rol sahibdir. 2015-ci ildə imzalanan nüvə anlaşmasına baxmayaraq, heç kim üçün sirr deyil ki, İran nüvə silahı yaratmaq niyyətindən vaz keçməyib. Obama administrasiyası tərəfindən böyük uğur kimi qiymətləndirilən bu anlaşma əsliində problemi kökündən həll etmir. Anlaşma pozularsa, İranın yenidən nüvə proqramını bərpa etmək imkanları qalır. Bu səbəblə, həm İsrail, həm də Tramp administrasiyası məsələni bitmiş saymır". Politoloq hesab edir ki, İran məsələsi birdəfəlik həll olunana qədər İsrail və ABŞ rahat nəfəs ala bilməz: "Ümumiyyətlə, ABŞ üçün maksimum vəzifə İranda rejim dəyişikliyinə nail olaraq, şah dövründəki kimi, Qərblə əməkdaşlığa gedən siyasi rejimin qurulmasıdır. Ola bilsin, hazırda bu vəzifə aktual deyil, lakin yekun məqsədin bu oldu-

ğuna şübhə yoxdur. Belə bir dəyişiklik bölgədə geosiyasi vəziyyətin Qərbin xeyrinə kardinal şəkildə dəyişməsinə, Rusiyanın və Çinin mövqelərinin zəifləməsinə gətirib çıxarardı".

Politoloq Hikmət Hacıadə isə İrana qarşı koalisiyanın təməlinə iqtisadi amillərin rolunun olduğuna şübhə etmir: "Əlbəttə, ümumən iqtisadi maraqlar, neft və s. Amerika üçün vacibdir. Amma son zamanlar neftin də başqa resursların da dəyəri xeyli düşüb. Neft və başqa resurslar kəskin sürətdə ucuzlaşır. Ona görə burada başqa aspekt - təhlükəsizlik aspekti qabağa düşür. Amerika İrani regionu qeyri-stabil vəziyyətə gətirməkdə günahlandırır. Burada terrorizmə dəstək, şie rejimlərinə destruktiv müdaxilə - yardım və s. əsas kimi tutulmalıdır. Əsas məsələ budur".

Qarşıdurmanın perspektivində nə gözlənilir? İran da İraq kimi viranəyə çevrilə bilərmi, yoxsa böyük savaş gözlənilir? H.Hacıadə: "Hər şey ola bilər. Əgər İran öz indiki siyasətini davam eləsə, onda ABŞ İrana ciddi müdaxilə etməyə çalışacaq".

□ Cavid TURAN

ABŞ-ın yaratdığı internet özünə qarşı çevrilib

Putinin kiber "sərkərdə"ləri ABŞ rəsmilərini hədəfə alıb...

Internetdən ilk dəfə ABŞ-da istifadə edilsə də hazırda ABŞ kiber hücumların əhatəsində qalıb. Xüsusilə də son dövrlər Rusiyanın kiber-əməliyyatçıları Amerikada dövlət əhəmiyyətli işlərə müdaxilə edib, bir çox ABŞ rəsmilərinin elektron poçtlarını belə izləyirlər. SIRR deyil ki, Donald Trampın prezident seçilməsindən Putinin kiber "sərkərdələri"nin rolunun olduğu da bildirilir.

Pentaqonun keçmiş nümayəndələrindən biri Maykl Vaykers bildirib ki, Rusiyanın ABŞ-dakı prezident seçkilərinə müdaxiləsi 11 sentyabr olaylarına bərabərdir.

Federal hökumət rəsmiləri də məsələyə münasibət bildirərək söyləyiblər ki, Rusiyanın kiber-əməliyyatçıları keçən il ABŞ-ın 21 ştatında səsvermə sistemini hədəf alıb və müəyyən dərəcədə sistemlərə müdaxilə edə bilib. Konqres və Senatda məsələ ilə bağlı dinləmələr keçirilib.

"Amerikanın Səsi"nin verdiyi xəbərə görə, yalnız iki ştat səsvermə infrastrukturunun hakker hücumuna məruz qaldığını etiraf edib. Qanunvericilərə Rusiyanın daha geniş miqyasda kiber hücumları haqda məlumat verilib.

Daxili Təhlükəsizlik nazirliyinin keçmiş katibi Canet Manfra: "Bizdə 21 ştat, ya da 21

ştatın seçki sisteminin hədəf alındığına dair dəlil var", deyərək qeyd edib.

Senator Riçard Burr isə söyləyib ki, heç bir halda, ya da formada səsələrin dəyişdirilməsi baş verməyib.

Bununla belə rəsmilər hakker hücumuna məruz qalan ştatların adını və ya müdaxilə olunan seçici qeydiyyatı siyahılarının sayını açıqlamaqdan imtina edib.

Seçkilər bitdikdən sonra da Rusiyanın ABŞ-ı "kiber atəşi" altında saxlamasına dair məlumatlar yayılır.

Deputat Zahid Oruc "Yeni Müsavat"a iki supergüc ölkənin bu cür münasibətlərinin dünyanın təhlükəsizliyi baxımından heç də yaxşı əlamət olmadığını bildirib:

"Amerika-Rusiya münasibətlərinin pisləşməsi təkə kiber hücumları, elektron casusluq məsələləri və sairə bu kimi

hadisələrlə bağlı deyil. Yeni bu cür yanaşmaq çərçivəni bir qədər dar götürmək kimi qəbul oluna bilər. Rusiya ilə Amerikanın maraqları demək olar ki, dünyanın əksər ölkələrində toqquşur. Açıq demək mümkündürsə, terrora qarşı münasibətlərdən tutmuş, dünyanın yenidən bölüşdürülməsinə qədər bütün məsələlərdə yeni Rusiya köhnə Amerika ilə savaşıdır. Reallıq isə bundan ibarətdir ki, Obama dövrünün sonuna doğru əlaqələr demək olar ki, özünün mənfə mənada ən aşağı nöqtəsinə çatdı. Nəinki sanksiyalar

rejiminə əl atıldı, o cümlədən bir sıra mühüm beynəlxalq tədbirlərə, toplantılara, formatlara Rusiyanın adı qatılmadı. Həmçinin səfirlər səviyyəsində mühüm dövlət tədbirlərinə belə qonaqlar çağırılmadı. Belə olan təqdirdə hər kəs gözləyirdi ki, gerçəkən də Klintonun hakimiyyətə gələcəyi təqdirdə onun anti-Rusiya platforması işə düşəcək və sət ritorika real hərbi toqquşmalara səbəb olacaq. Fakt ondan ibarətdir ki, bu gün vaxtilə İraqda, Rusiya Amerika əleyhinə dirəniş göstərə bilməzdi. Çünki xeyli zəif idi. An-

caq Suriya problemləri zamanında rəsmi Moskvanın Bəşər Əsədə real hərbi əl uzatması, prosesi öz nəzarətinə götürməsi Amerikanın maraqlarını sarsıtdı və onların planlarını xeyli dərəcədə zərbə altında qoydu. Ona görə də bugünkü reallıqda Rusiya ilə rəqabət bütün cinahlarda özünü göstərməkdədir. Bu isə dünyanın təhlükəsizliyinə çox ciddi mənfə təsir göstərir".

Z.Oruc bildirib ki, əsliində Tramp hazırkı dövrdə seçkilərdə elan etdiyi prinsiplərin ən minimum səviyyəsində həyata keçirilməsinə belə nail ola bilmir:

"Yalnız ona görə ki, oval kabinet ətrafında özünün siyasi düşmənləri ilə müharibədədir. Onun həmin savaştan çıxıb, başqa qitələrdə Amerikanın maraqlarını irəliyə daşması qeyri-realdır. Bunu açıq demək lazımdır. Gördük ki, Qətər əvvəlcə qamçıladılar, daha sonra isə hər kəs geri çəkildi. Bəs nə baş verdi? Doğrudanmı Qətər əmiri Amerikanın hansısa şərtlərini qəbul etdi? Yeni siyasət bu cür bəsit qoyula bilməz. Deməli, burada hər hansı da vamlı, strateji planlardan hələ ki danışmaq mümkün deyil. Eləcə də Yaxın Şərqlə bağlı məsələlərdən danışa bilərik. Hava limanlarını bombardman edirlər və bəlkə də hər kəs düşünür ki, bu, respublikaçılar və demokratların müqavimət gücünü sındırmaq üçündür ki, Tramp heç də Putinlə əməkdaşlıq və ya rusiyapərəst deyil və onun Suriya ilə bağlı fərqli siyasəti var. Ancaq sonradan görünür ki, bu bombardmanlar davam etmir və proses dayanır. "G20" toplantısında iki prezidentin, nəhayət, görüşəcəyi söylənilir. Ancaq belə bir illüziyaya qapılmaq ol-

maz. Zənn edərəm ki, çox mümkündür ki, həmin danışıqlardan sonra Trampın anti-Rusiya mövqeyi formalaşsın və bu, hətta Putinlə razılaşdırılmış formada gerçəkləşsün. Nəticədə impichment qovğasıdan qorunmaq naminə Tramp Rusiya rəhbəri ilə hansısa bir sözləşməyə getsin. Əks halda, gerçəkəndə onu çarşışmalar gözləyir. Yekun olaraq onu da deyim ki, Amerika-Rusiya münasibətləri proqnozlaşdırıla bilinməyən bir səviyyədədir. Çox cəhətli, çox parametridir. Lakin bununla bərabər onun nüvə müharibəsi səviyyəsində həyata keçiriləcəyi də gerçək deyil. Putin müsaibəsinə açıq şəkildə söyləyib ki, bu, həqiqətdən də dünyanın sonu olar. Zənniməylə ümidliyə əsaslanmadan, çox yaxın gerçəklikdə belə bir qarşılaşmaların şahidi ola bilərik ki, hərə-də maraqlar tanınacaq. Əgər Amerika Ukrayna və Qafqazları Rusiyaya qurban versə, çox mümkündür ki, Yaxın Şərqdə Suriya rejimini devirsinslər və yeni bir komanda qurulsun. Hansı rejimin qurulacağı isə bilinmir".

Z.Oruc dünya müharibəsinin başlanmasının qətiyyətlə mümkün olmayacağını bildirir: "Çünkü hər halda, Rusiya ilə döyüşmək o qədər də asan olmayacaq. Amerikanın indiyə qədər qalib gəldiyi müharibəni xatırlamıram. Ancaq ruslar ən əli məişət qayğılarının altında belə onlarla müharibəni qazanıblar. Ona görə də 9 may Qələbə gününü çox uğurla sovet dönmündən transformasiya edib öz marağı üçün istifadə edir. Bundan da çox uğurlu şəkildə istifadə edərək Rusiyanın gücünü dünyaya göstərir. Rusiyanı taktikalarda dağıtmaq gülcünc sərbətlərdir".

□ Əli RAİS

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Dağlıq Qarabağ probleminin ədalətli həllində sözsüz ki, beynəlxalq birliyin mövqeyi böyük rol oynayır və sonda yenə həlledici təsirini göstərəcək. Şübhə yox ki, əsas vasitəçi dövlətlər kimi ABŞ və Rusiyanın məsələyə yanaşması da çox önəmlidir, bununla belə, Moskva və Vaşinqton da Qarabağla bağlı beynəlxalq ictimai rəyi nəzərə almaya bilməz. Beynəlxalq rəy isə BMT, AŞ PA, Avropa Parlamenti, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının məlum qərarlarından görüldüyü kimi, Azərbaycanın tərəfindədir.

Həmçinin ayrı-ayrı ölkələrin ədalətli mövqeyi ortadadır və vaxtaşırı təsbit və bəyan edilir. Eləcə də ATƏT-in Minsk Qrupunun üç həmsədr dövləti - ABŞ, Rusiya və Fransa'nın mövqeyi pis-yaxşı hələ ki beynəlxalq hüquqa yaxındır. Hər halda, separatçı qurumun indiyədək bu üç dövlət də daxil, heç bir ölkə tərəfindən tanınmaması özlüyündə az şey demir.

Baş a çatmaqda olan həftə ərzində baş verən siyasi hadisələr bir daha Dağlıq Qarabağ problemi ilə bağlı Azərbaycanın haqq işinin dünyada daha anlaşılıqla qarşılandığını nümayiş etdirdi. Onlardan biri kimi Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin Avropa Birliyinin mühüm ölkələrindən biri, "Şərq tərəfdaşlığı" layihəsinin müəllifi, dost Polşaya etdiyi səfər zamanı prezident Andrey Duda ilə görüşdən sonra qəbul edilmiş birgə bəyannaməni göstərmək olar. Azərbaycanın dövlət başçısı həmin bəyannaməni Dağlıq Qarabağla bağlı yer almış qeydlərə görə də yüksək qiymətləndirib.

"Bu bəyannamə əlaqələrimizin demək olar ki, bütün istiqamətlərini, həmçinin siyasi, iqtisadi, enerji, nəqliyyat məsələlərini ehtiva edir. Bəyannamədə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında da deyilir və göstərilir ki, bu münaqişə ölkələrin suverenliyi, ərazi bütövlüyü, sərhədlərinin toxunulmazlığı və BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri əsasında həllini tapmalıdır. Bu ədalətli mövqeyə görə, cənab prezident, Sizə minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Əlavə et-

mək istəyirəm ki, Azərbaycan dövləti və xalqı erməni işğalından iyirmi ildən çoxdur ki, əziyyət çəkir. Bu işğal nəticəsində torpaqlarımızın 20 faizi işğal altındadır. Bir milyondan artıq azərbaycanlı öz doğma torpağında qaçqın-köçkün vəziyyətinə düşüb. Bu münaqişə ancaq beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında, ölkələrin ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll olunmalıdır. Bu tezislər Birgə Bəyannamədə öz əksini tapıb" - Azərbaycan prezidenti deyib.

Azərbaycanın ərazi bütövlüyü məsələsi bu günlər Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞ PA) sessiyasında da səslənib. Belə ki, dost Moldovanın baş naziri Pavel Filip AŞ PA-da Qarabağ məsələsini də qaldırıb və ölkəmizə dəstək verib.

"Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ərazi bütövlüyü prinsipi əsasında həll edilməlidir". Bunun o, sessiyada etdiyi çıxışı zamanı deyib. Münaqişələrin ölkələrin inkişafına mənfi təsir göstərdiyini bildiren Moldovanın hökumət başçısı Avropa Şurasını onların həlli istiqamətində səylərini daha da gücləndirməyə, bu istiqamətdə dialoqlar təşkil etməyə çağırıb. Pavel Filip Gürcüstan və Ukraynadakı münaqişələrlə yanaşı, Dağlıq Qarabağ problemində də toxunub və adiqəkilən münaqişələri dövlətlərin ərazi bütövlüyünün qorunması prinsipi əsasında həll etməyin vacibliyini sessiyaya iştirakçıların diqqətinə çatdırıb.

Ancaq əfsuslar olsun ki, Dağlıq Qarabağ problemi ilə bağlı başqa reallıqlar, ikili standart yanaşmalar da var.

Qarabağ

fiə Nazirliyi Rusiyadan yeni növ silah-sursat alındığı haqda məlumat yayıb. Yayılan fotolardan görüldüyü kimi, bu hərbi texnika arasında "Xrizantema C" tank əleyhinə raket sistemləri də var. Bu texnikanın üstünlükləri haqda danışan rusiyalı ekspert deyib: "Xrizantema", necə deyirlər, döyüş meydanı üçündür və bu silah Azərbaycana müharibənin gedişində gərək olacaq. Bu silah əlbəttə ki, Ermənistana qarşı tətbiq olunacaq. Mən düşünürəm ki, Azərbaycan İranla müharibəyə hazırlaşır. Əlbəttə ki, nəzəri baxımdan heç nəyi istisna etmək olmaz. Bununla belə,

Avropadan Azərbaycana dəstək mesajları - ərazi bütövlüyümüz diqqətdə

Qarabağ konfliktinin həllində gec-tez beynəlxalq birliyin rəyi həlledici olacaq; **rusiyalı ekspert**: "Bakı Rusiyadan aldığı silahları mütləq Ermənistana qarşı tətbiq edəcək"; **"Global Firepower"**: "Azərbaycan ordusu regionun ən güclüsüdür..."

Söhbət öncəliklə münaqişənin həllində vasitəçilik missiyası tapşırılmış iri dövlətlərin - Rusiya və ABŞ-ın hələ də işğalçı Ermənistana loyallıq yanaşması, onu öz adı ilə çağırmağa həvəsli olmamasından gedir. Aydındır ki, işğalçı öz adı ilə çağırılırsa, o zaman ona qarşı beynəlxalq sanksiyalar gündəmə gəlməlidir.

Bu da hələ ki gözə dəymir. O üzəndən özünü arxayın hiss edən təcavüzkar tərəf sülh danışıqlarında konstruktiv mövqeyə tutmaqdan yayınır, tərbiyəçi davranışı və maksimalist tələbləri ilə böyük sülhü elçatmaz edir.

Yaranmış vəziyyətdə Azərbaycanın tək yolu təbii ki, öz hərbi potensialını durmadan artırıb haqq savaşına hazırlaşmaqdır. Məntiqlə düşmən başqa seçim qoymayıbsa, öz üzərində heç bir beynəlxalq təzyiq hiss etmərsə, o zaman müharibə qaçılmaz olacaq. Sadəcə, gec-tezliyi var - hərgah, aparcı dövlətlər bunda maraqlı olmasalar da.

"Azərbaycan Qarabağı qaytarmaq üçün müharibəyə hazırlaşır". **Musavat.com-un**

məlumatına görə, bu sözləri tanınmış rusiyalı siyasi və hərbi ekspert, Moskvadakı Siyasi və Hərbi Tədqiqatlar Mərkəzinin direktoru Aleksandr Xramçixin Rusiyadan Azərbaycana son partiya silahlar göndərilməsini 1 in.am portalına şərh edərkən deyib.

"Rusiya Azərbaycana ilk növbədə kommersiya maraqlarından çıxış edərək silah satır. Azərbaycan silahların tam haqqını ödəyir, Rusiya da müvafiq surətdə onu alır. Ancaq Azərbaycanın siyasəti nöqtəyi-nəzərinə, bu, müharibəyə hazırlıqdır" - ekspert bildirib.

Onun sözlərinə görə, bu, Bakı ilə Moskva arasında bir neçə il öncə əldə olunmuş anlaşmaya uyğun surətdə reallaşan planlı bir göndəriş olub. "Mən təkrar edirəm, bu, bir kommersiya sövdələşməsidir. Çünki neftin qiyməti yüksək olduğu dövrdə Azərbaycan ən yeni hərbi texnikalar almağa hazır idi. Rusiya da bu silahlardan ona satıb. Vessalam, tər-təmiz bir kommersiya", - deyər Xramçixin erməni tərəfini sakitləşdirməyə çalışıb.

Rusiyalı analitik erməniləri sakitləşdirməyə çalışmaqda davam edərək deyib: "Ermənistan isə Rusiyadan "İsgəndər" kompleksləri alıb. Bu - eksklüziv bir silah tədarüküdür. Çünki belə bir silah Rusiyadan və Ermənistandan savayı heç bir başqa ölkədə yoxdur. Özü də bildiyim qədər, Ermənistan bu sistemi tam qiymətinə almayıb. Rusiya hesab edir ki, Azərbaycanda istənilən nöqtəni vurmaq bacarığına malik "İsgəndər"lərlə Azərbaycana silah verilməsini tamamilə kompensasiya edib".

Bununla belə, rusiyalı ekspert etiraf edib ki, Rusiya silah-sursatı Azərbaycanın hərbi potensialına artmasına gətirib. "Əlbəttə ki, Rusiya siyasəti nöqtəyi-nəzərinə Moskva kompensasiyanı təmin edib. Lakin Azərbaycanın yanaşması axı başqadır: Bakının nəzərinə, bu, təbii ki, müharibəyə hazırlıqdır. Azərbaycan Qarabağı qaytarmaq üçün yeganə olan müharibəyə hazırlaşır" - o qeyd edib.

Xatırladaq ki, iyunun 24-də Azərbaycanın Müdafiə

Azərbaycanın tək düşməni Ermənistandır".

Bu arada "Global Firepower" analitik mərkəzi dünya ölkələrinin hərbi qüvvələrinin 2017-ci ilə olan reytingini açıqlayıb. Reytingə 132 ölkə daxil edilib. Azərbaycan ordusu 59-cu yerdə qərarlaşıb. Gürcüstan ordusu 80, Ermənistan ordusu isə 95-ci yeri tutub.

İlk beşliyə ABŞ, Rusiya, Çin, Hindistan və Fransa düşüb. Siyahıda qardaş Türkiyə ordusu 8-ci, İran isə 20-ci yerdə göstərilib. Reyting ölkənin havada, quruda və suda olan potensial imkanları nəzərə alınmaqla, 50 faktor əsasında tərtib olunub.

Bu hesabatdan da görüldüyü kimi, Azərbaycan regionda ən güclü orduya malikdir və torpaqlarımızı hər an erməni işğalçılarından təmizləmək üçün yetərli potensialı var. Odur ki, təcavüzkar tərəf nə qədər tez bu sərt reallıqları ciddiyyə alıb ədalətli sülhə gəlsə, bir o qədər də ən əvvəl onun üçün sonluq yaxşı olar və böyük itkilərdən yayınar.

Türkiyə hökumətinin dəvəti və təşkilatçılığı ilə bir həftə qardaş ölkəyə etdiyimiz səfər çərçivəsində digər 31 ölkəni təmsil edən media mənsubları ilə təmasda olub onların Azərbaycan, Qarabağ torpaqlarının işğalda olması kimi məsələlərə münasibətini öyrənməyə çalışdıq.

Səfər qrafiki çox sıx tərtib olunsada, təyyarədə, yaxud avtobusda da yol yorğunluğumuz zamanı xaricilərlə ünsiyyət qurub həm onların düşüncələri ilə tanış olmağa, həm də Azərbaycan həqiqətlərini yaymağa çalışırdıq. Hər halda, ABŞ, İtaliya, Rusiya, Argentina, İspaniya, Özbəkistan, Qazaxıstan, Qırğızıstan, bir sıra ərəb ölkələri daxil onlarla ölkədən gəlmiş mətbuat nümayəndələrinin geri döndəndən sonra Türkiyə ilə yanaşı, Azərbaycan haqqında da nələ yazacağı bizi vətəndaş olaraq çox qayğılandırır. Amma etiraf edirəm ki, bir çox jurnalistlərdən müsahibə almaq çox çətin oldu. Hətta əslən Lerik rayonundan olan, babaları repressiya dövründə Qazaxıstana sürgün edilən xanım həmkarımız birmənalı şəkildə müsahibədən imtina etdi. ABŞ-dan olan həmkarımız Ned Levin də öz aramızda söhbətimizə razılığa da, dediklərinin ictimailəşməsinə razı olmadı. Həmkarlarımız bura danışımaq üçün yox, yazmaq üçün gəldiklərini dedilər. Həmsöhbət olduqlarımız da oldu.

Gleb Şelkunov: "Qarabağ bizdən uzaqdır"
"Kommersant" qəzetinin əməkdaşı Gleb Şelkunovdan Rusiya-Azərbaycan münasibətləri barədə soruşanda nikbin danışdı: "Elə bilirəm ki, Rusiya ilə Azərbaycan arasında normal, dostluq münasibətləri var və hər hansı problem yoxdur". Sözarası dedi ki, iki il əvvəl Azərbaycanda olub: "Azərbaycanda rusdilli əhəlinin kompakt yaşadığı bir neçə kənddə olduq, İsmayilli rayonunun İvanovka kəndində, Nikitin adına sovxozda olduq. Rus əhali orada normal yaşayır, kənd təsərrüfatı ilə məşğul olanlar çoxdur. Rus olduqları üçün onlara hər hansı problem yaradılmır". Moskvanın işğalçı Ermənistan dəstəyi, Qarabağın işğalı barədə də həmkarımın münasibətini öyrənmək istədim. Lakin "bu, prezidentlərin, siyasətçilərin işidir" deyərək cavab verməkdən yayındı. Ardınca da "Qarabağ bizdən uzaqdır. Ona görə mən şəxsən onunla maraqlanmıram. Bütün münasibətlər ölkələr arasında danışıqla həll olunmalıdır"-deyə mənə kifayətləndi.

Rus jurnalistlərinin təəccübü

Qəzetin digər əməkdaşı Kirill Krivoşeyev isə dedi ki, ötən il Tərtər bölgəsində, həmçinin Füzulinin Alxanlı kəndi, həmçinin Ağdam rayonunun bir sıra yaşayış məntəqələrində olub, baş verənləri öz gözləri ilə görüb. Yenidən Azərbaycana gəl-

"Cocuq Mərcanlıya getmək istəyirəm" - rusiyalı jurnalist

Əməkdaşımızın Türkiyəyə səfər edən xarici ölkə mediasının təmsilçiləri ilə təmaslarından maraqlı qeydlər; **özbək jurnalist: "Biz çox istərdik ki, Özbəkistan hökuməti də jurnalistlərə mənzil hədiyyə etsin"**

mək istəyini də ifadə etdi. Azərbaycan prezidentinin sərəncamı ilə işğaldan azad olunmuş Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpa olunmasından da xəbərdardır: "Mən bu dəfə Cocuq Mərcanlıya getmək istəyirəm". Qarabağ məsələsinin həll yolu ilə bağlı mövqeyini soruşanda isə deyir ki, tərəflərin qarşılıqlı güzəştləri münaqişəyə son qoya bilər. Hətta o, Laçın dəhlizini "Ermənistan verməyin zəruriliyindən" də danışır. Rus jurnalistə Bakıda 30 min erməninin təhlükəsiz yaşadığını və işğala son qoyulduğu halda, Qarabağ ermənilərinin də təhlükəsiz yaşayacağını deyəndə bir az da təəccübləndi.

Baş redaktoru erməni olan "İzvestiya" qəzetinin əməkdaşı Nikolay Surkov isə Azərbaycana qarşı daha sərt mövqedədir. Qarabağın işğaldan azad edilməsini mümkün saymayan, Rusiyanın Ermənistanı tək qoymayacağını deyən rus jurnalist açıq şəkildə erməni-pərəst mövqə sərgilədi. Lakin uzun çəkən söhbətimiz zamanı Ermənistan prezidentinin uşağ qatili olması, Xocalı soyqırımında şəxsən iştirakı ilə Tomas De Vala etiraf etməsini deyəndə Nikolay təəccübləndi. Söz verdi ki, Sərkisyanın həmin müsahibəsini tapıb oxuyacaq. Bunlar isə onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycanın müvafiq qurumları ölkə rəhbərliyinin bəyan etdiyi kimi, xarici media ilə intensiv işləməli, er-

məni vəhşilikləri ilə bağlı həqiqətləri mütemadi şəkildə yaymalı, diaspora təşkilatlarımız və diplomatik nümayəndələrimiz bir an belə bu istiqamətdə fəaliyyətini dayandırmamalıdır. **"Bakıdakı Qız qalasını görmək həsrətimdəyəm"**
Azərbaycan həqiqətlərindən kifayət qədər məlumatlı olan həmkarlarımızla da ünsiyyətdə olduq. Məlum oldu ki, Azərbaycanı, Bakını görmək istəyənlər kifayət qədərdir.

Özbəkistanın tinews.us saytı və "Daraqçı" qəzetinin müxbiri Abduvali Saybnazarov "Yeni Müsavat"a açıqlamasında dedi ki, Azərbaycan, onun turizmi haqqında çox məqalələr yazıb: "İndi Azərbaycanda yeni beşulduzlu hotellər tikilir, bundan da xəbərim var. Ermənistan-Azərbaycan konflikt barədə də kifayət qədər məlumatlıyam. Özbəkistandakı Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi ilə yaxından əməkdaşlıq edirik. İyul ayında

10 nəfərlik nümayəndə heyəti ilə Azərbaycanın Bakı, Qəbələ və başqa görməli yerlərinə səfər edəcəyik, parlamentdə, ziyalılarla görüşlərimiz olacaq. Mümkündür ki, jurnalistlərlə də görüşümüz olsun. Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin direktoru Samir Abbasovun təşkilatçılığı ilə özbək media mənsubları Azərbaycanı

olduğu kimi, bundan sonra Azərbaycanın mövqeyini müdafiə edəcək. Bu günə qədər Daşkənd İrəvanla diplomatik əlaqələr qurmayıb. Keçmiş prezident İslam Kərimovun dövründə belə idi, indiki prezident Şövkət Mirziyev də həmin kursu davam etdirir". Həmkarımız İ.Kərimovdan sonrakı dönmə ilə bağlı da danışdı və

can haqqında ən yaxşı yazan jurnalistlər üçün müsabiqə elan edir və sonda onları mükafatlandırır.

"Gülnarə Kərimova sakit həyatını yaşayır"
Həmsöhbətimdən eks-prezidentin qızı, qalmaqalları ilə xeyli müddətdir dünyaya mediasını məşğul edən Gülnarə Kərimova barədə də

soruşuram. "Gülnarə Kərimova da sadə Özbəkistan vətəndaşıdır, sakit həyatını yaşayır, hakimiyyətin də onunla heç işi yoxdur. Düzdür, onun nə işlə məşğul olduğunu bilmirəm, amma azadlıqdadır, həbsdə deyil"-deyir. Əlavə edir ki, ölkədə İslam Kərimov adına Beynəlxalq Fond var, onun sədri Gülnarənin bacısı Lalə Tıllayeva Kərimovadır: "Onlar iki bacıdır, indiki prezidentimizin də onlara münasibəti yaxşıdır, hörmətlə yanaşır. Gülnarə Kərimova mənim üçün maraqlı deyil, ona görə də ondan müsahibə götürməmişəm. Amma mənə, indi onun özü də mətbuatla ünsiyyətə marağ göstərmir".

Hacımurad Atakulov: "Biz də Azərbaycan torpaqlarının işğalına görə üzülürük"

Özbəkistanı təmsil edən digər həmkarımız Hacımurad Atakulov isə 36 ildir mətbuatdadır. Müstəqil ORİAT Telera-diokompaniyasının baş redaktorudur. Deyir ki, SSRİ dövründə Azərbaycanda olub: "Onda Bakıda bütün dinlər üzrə beynəlxalq konfrans keçirilirdi. Azərbaycan xalqı çox yaxşı xalqdır, qonaqpərvər, səmimi midir". Qarabağın işğalına son qoyulmasını da çox arzulayır: "Təbii ki, başqa ölkənin sənin torpağını işğal etməsi və geri qaytarmaması çox pisdir. Bu mənada biz də Azərbaycan torpaqlarının işğalına görə üzülürük. Ancaq bütün məsələləri sülh yolu ilə, konstruktivcəsinə həll etmək lazımdır. İnsan dünyaya bir dəfə gəlir, niyə müharibə etməlidir? Biz hamımız bir planetdə yaşayırıq, bizim planet balaca kənddir. Nəçə ki, biz 5 saatdan sonra başqa yerdə ola bilərik, qısa müddətdə bir neçə min kilometr qət edirik. Ona görə hamımız bu kiçik planeti qorumalıyıq".

Əlsad PAŞASOY, Türkiyə-Azərbaycan

ciddi dəyişikliklərin olduğunu vurğuladı: "Yeni prezidentin dövründə çox dəyişikliklər oldu. Bütün sahələrdə dəyişikliklərə gedildi, iqtisadi, siyasi islahatlar aparıldı. Xalqla birbaşa rabitə yaradılması üçün virtual qəbul yaradılıb. Problemi olan şəxs prezidentlə virtual əlaqə yaradıb ona sözünü deyə bilər. Vilayət və rayonlarda xalq üçün qəbulla keçirilir. Əvvəlkindən fərqli olaraq, mətbuat prezidenti də, məmurları da tənqid edir".

"Biz çox istərdik ki, Özbəkistan hökuməti də jurnalistlərə mənzil hədiyyə etsin"

Özbək jurnalist mətbuatın durumundan danışarkən Özbəkistan və Azərbaycan mediası arasında paralellər apardı, həmçinin Azərbaycan dövlətinin mətbuat nümayəndələrinə mənzil hədiyyə etməsindən xəbərdar olduğunu bildirdi: "Bizdə "Altın kalam" ("Qızıl Qələm"-E.P.) müsabiqəsi var jurnalistlər üçün. Bu müsabiqə hər il keçirilir və qaliblərə prizlər verir. Jurnalistlərə grant da ayrılır. Amma Azərbaycandan fərqli olaraq bizdə jurnalistlərə mənzil hədiyyə olunmur. Azərbaycan dövlətinin jurnalistlərə mənzil verməsi barədə eşitməmişəm. Bu, çox yaxşı hadisədir. Biz çox istərdik ki, Özbəkistan hökuməti də jurnalistlərə mənzil hədiyyə etsin". Özbək jurnalist onu da dedi ki, Daşkənddəki Azərbaycan səfəri Azərbay-

2014-cü ildə dünyada yaşanan iqtisadi böhran və neftin qiymətinin kəskin ucuzlaşması səbəbindən Azərbaycan vaxtından əvvəl postneft dövrünə qədəm qoydu. Bununla da qeyri-neft məhsullarının ixracı yolu ilə ölkəyə valyuta cəlb etmək, eləcə də idxalı daxili istehsalla əvəz edib ölkədən çıxan vəsaitlərə qənaət etmək zərurətə çevrildi. Dövlət başçısı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bu istiqamətdə xeyli iş görüldü, makroiqtisadi göstəricilərdə müəyyən irəliləyişlər əldə edildi. Xüsusən kənd təsərrüfatının müxtəlif sahələrində istehsalın artımına nail olundu.

"Qara qızıl"ın kəskin dəyər itirməsi dünyanın əksər neft ölkələrində olduğu kimi, Azərbaycanda da milli valyutanın ucuzlaşması ilə nəticələndi. Bu səbəbdən hazırda dövlətin iqtisadi siyasətinin əsas qayəsi manatın sabitliyini qorumaqdır. O baxımdan, yerli istehsalın artması, idxalın hiss olunacaq dərəcədə azalması və ixrac göstəricilərinin yüksəlməsi ilə ölkəyə valyuta cəlbə son 5 ayda manatın məzənnəsinin sabitləşməsinə səbəb olub.

Qeyd edək ki, bu ilin ilk 5 ayında Azərbaycana idxal 3,33 milyard dollar olub, bu da ötən ilin eyni dövrünün müvafiq göstəricisi ilə müqayisədə 15 faiz və ya 514,5 milyon dollar azdır.

Digər tərəfdən, bu ilin ilk 5 ayında Azərbaycandan ixrac 4,45 milyard dollar olub ki, bu, ötən ilin müvafiq göstəricisi ilə müqayisədə 45 faiz və ya 1,36 milyard dollar çoxdur. Beləliklə də ölkədə ilin ilk 5 ayında xarici ticarət dövriyyəsi 1,63 milyard dollar müsbət saldoya malik olub. Halbuki ötən ilin eyni dövründə xarici ticarət balansında 242 milyon dollarlıq kəsir var idi.

Eyni zamanda nəzərə almaq lazımdır ki, ötən ilə müqayisədə ixracatdan əldə edilən valyuta 1,36 milyard dollar artdığı halda, idxala xərclənən valyuta 514,5 milyon manat azalıb.

Bu isə manatın məzənnəsinin stabilizasiyası ilə yanaşı, ölkənin digər makroiqtisadi göstəricilərinə də müsbət təsir göstərmişdir. Qarşılıqlı olaraq, manatın iki dəfə devalvasiyaya uğrayaraq dollar qarşısında ucuzlaşması da dünya bazarında Azərbaycan istehsalı olan məhsulların rəqabət qabiliyyətini artırır.

"Made in Azerbaijan" brendini hansı məhsullarla tanıdaq?

Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Vahid Əhmədov hesab edir ki, hökumət qeyri-neft sektorunun inkişafı, ixracın stimullaşdırılması və "Made in Azerbaijan" brendinin tanıtılması üçün vacib olan bir çox addımları atıb: "Son illərin iqtisadi prosesləri Azərbaycan hökumətinin qeyri-neft sektoruna diqqətini da-

3-4 il ardıcıl iş görülməlidir. Hazırda bu istiqamətdə iş gedir".

Millət vəkili qeyd etdi ki, Azərbaycanda sənayenin ən önəmli sahələrindən biri olan neft maşınqayırması sahəsinin inkişafı da çox vacibdir: "Bu sahə SSRİ dövründə normal fəaliyyət göstərirdi, biz 30-a yaxın dövlətə məhsul ixrac edirdik. Ancaq sonradan bu zavodlar ləğv olundu. İndi isə cənab prezident Strateji Yol Xəritəsində Dövlət Neft Şirkətinə bu barədə tapşırıq verib. Azərbaycana idxal olunan neft-mədən avadanlıqlarını ölkəmizdə istehsal etmək daha yaxşı olar və buna əlavə vəsait sərfləmərik. Həmçinin neft hasil edən ölkələrə də bu məhsulları satmaq imkanı əldə etmiş olarıq. Vacib sənaye sahələrindən biri də tekstil sənayesi-

rina gəlincə, iqtisadçı ekspert diqqətə çatdırdı ki, qida sənayesinin ixrac imkanları genişdir: "Azərbaycanda qida sənayesinin kifayət qədər ixrac imkanları var və bu imkanlardan yararlanmaq lazımdır. Eyni zamanda yüngül sənayesinin, yeni tekstil sənayesinin ixrac imkanları var. Lakin bu sahə üzrə dünya bazarında rəqabət güclüdür. Qardaş Türkiyənin dünya bazarında tekstil sənayesi üzrə böyük üstünlükləri var. Azərbaycanda da yüngül sənayenin inkişafı üçün imkanlar var. Ağır maşınqayırma, neft maşınqayırması, eləcə də kimya sənayesinin böyük ixrac potensialı var. Bu sektorların dirçəlməsi vacibdir. "Made in Azerbaijan" brendinin dünyaya tanıtılması üçün sözügedən sahələrin in-

atda yer alan məlumatlara görə, artıq fərmanın icrası ilə bağlı bir neçə ölkəyə ixrac missiyası göndərilib.

"Made in Azerbaijan" brendinin xarici bazarlarda təşviqinin daha da gücləndirilməsi üçün önəmli addımlar atılır. Bu proses çərçivəsində xarici ölkələrdə "Ticarət evləri" də yaradılır. Artıq Belarusda belə bir ticarət evi açılıb, Rusiya və Ukraynada, Qazaxıstanda ticarət evlərinin açılması gözlənilir. Görülən bu tədbirlərin səmərəliliyini artırmaq və ixracın təşviqi məqsədilə AZPROMO-nun nəzdində "İxracatçılar klubu" yaradılıb, "Export.az" rəsmi ixrac portalı istifadəyə verilib, şərab, nar, fındıq, meyvə-tərəvəz, arıçılar ixracatçıları və istehsalçıları assosiasiyaları təsis olunub, sahibkarlara ixrac-

Yerli istehsal və ixrac

manatın xilaskarı kimi...

Günün iqtisadi tələbi: yerli istehsal və ixracatın stimullaşdırılması...

ha da artırdı. İqtisadi islahatlar həyata keçirildi, Strateji Yol Xəritəsi imzalandı, "Made in Azerbaijan" brendinin dünyada tanıtılması üçün xüsusi qərarlar qəbul edildi. Prezident İlham Əliyev bu istiqamətdə bir çox sərəncamlar imzaladı. Doğrudur, hələ ki bir çox ölkələrlə müqayisədə Azərbaycanın xarici bazarlara çıxaracaq məhsulları o qədər də çoxçəşidli deyil. Ölkəmiz xarici bazarlarda əsasən alkoqollu içkilər və kənd təsərrüfatı məhsulları ilə təmsil olunur. Bu məhsullar isə daha çox yaxın ölkələrə ixrac olunur. Son vaxtlar ixracatçı yerli istehsalın artırılması üçün daha çox addımlar atılıb. Sumqayıtda "Texno park" istifadəyə verilib. Orada istehsal olunan məhsulların xarici ölkələrə, hətlik MDB dövlətlərinə ixracı Azərbaycana müəyyən qədər valyuta gətirəcək. Azərbaycanın ölkəyə valyuta gətirə biləcək və "Made in Azerbaijan" brendini tanıdacaq kifayət qədər məhsulları var. Birincisi, kənd təsərrüfatı

məhsullarıdır ki, onların emalı və qablaşdırılması məsələsinə ciddi önəm vermək lazımdır. Elə etmək lazımdır ki, həmin məhsullar dünya bazarında rəqabətə davam gətirə bilsinlər".

Neft maşınqayırması və tekstil sənayesi ...

Vahid Əhmədov vurğuladı ki, tekstil sənayesi sahəsində də "Made in Azerbaijan" brendinin yaradılmasına ehtiyac var: "Kənd təsərrüfatının ipəkçilik və baramaçılıq kimi sahələrindən əldə olunan materialları xam məhsula çevirmək üçün çox ciddi çalışmaq lazımdır. Hazırda ölkə başçısının sərəncamı ilə sənaye parkları, məhəllələri tikilir. Mingəçevirdə, Sumqayıtda belə parklar tikilib, Qaradağda böyük bir Xüsusi İqtisadi Zona yaradılıb. Bu mənada Azərbaycanın böyük ixrac potensialı var. Amma bu prosesin normal axarına düşməsi üçün müəyyən qədər vaxt lazımdır. İxrac etdiyimiz məhsulun dünya bazarında yer tutması və rəqabətə davamlı olması üçün minimum

dir. Azərbaycanda bunun üçün yetərincə xammal var. Çünki hökumət baramaçılığın, ipəkçiliyin və pambıqçılığın inkişafına böyük diqqət ayırıb. Yaxşı olar ki, ölkəmizdə istehsal olunan bu xammalları son məhsula çevirərək xaricə ixrac edək. Bunun üçün imkanlarımız böyükdür. Azərbaycanın iqlim şəraiti imkan verir ki, istənilən məhsulu istehsal edib dünya bazarına çıxaraq. Bunun üçün də müəyyən qədər vaxt lazımdır".

İqtisadçı ekspert Vüqar Bayramov da vurğuladı ki, hazırda əsas hədəf qeyri-neft sektorunun ixrac qabiliyyətinin artırılmasıdır: "Yerli istehsalın artırılması daxili tələbatın ödənilməsi və idxalın məhdudlaşdırılması baxımından çox önəmlidir. Qeyri-neft sektorunun ixracının artırılması Azərbaycan üçün nə qədər əhəmiyyətlidirsə, idxalın azaldılması da bir o qədər vacibdir. Bu da idxalın əvəzlənməsi və yerli istehsalın genişlənməsi hesabına baş verməlidir. Azərbaycanda həm yerli istehsalda, həm də ixracatda aqrar sektor prioritetdir. Çünki aqrar sektorun ixrac imkanları böyükdür və ənənəvi bazarlara malikdir, Rusiya kimi böyük bir bazarı var. Ancaq sənaye sektorunun ixrac qabiliyyətinin artırılması nail olmaq da çox vacibdir. Bu yolla ixracatın məhsulları üzrə diversifikasiyasına nail olmaq da mümkün olacaqdır".

Sənaye sektoru məhsulla-

şığı çox önəmlidir. Hazırda bu brendin dünyada tanıtılması üçün real addımlar atılır, sərəncamlar keçirilir. Hətta Avropanın ən iri supermarketlərində Azərbaycan şöbəsinin yaradılması da ondan xəbər verir ki, hökumət də ixrac məhsullarımızın tanıtılmasında maraqlıdır. O baxımdan, "Made in Azerbaijan" brendinin tanıtılması ilə bağlı ölkə başçısının imzaladığı sərəncamlardan sonra görülməli işlər praktik olaraq Azərbaycan məhsullarının seçilmiş bazarlarda, Avropa, Körfəz və Asiya bazarlarında tanıtılmasına xidmət edir".

İqtisadi komandanın prioriteti- ixracın təşviqi...

İqtisadçı ekspertlərin də qeyd etdiyi kimi, prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən iqtisadi siyasətin əsas istiqamətlərindən biri qeyri-neft ixracının artırılması, yeni bazarlara çıxışın təmin olunmasıdır.

Dövlət başçısının 2016-cı il 5 oktyabr tarixli fərmanına əsasən, "Made in Azerbaijan" brendinin xarici bazarlarda təşviqi, ixrac missiyalarının təşkil və digər tədbirlərin həyata keçirilməsi sahibkarların ixracat marağının artırılması, ixrac olunan qeyri-neft məhsullarının çeşidliyinin artırılması, ixrac coğrafiyasının genişlənməsi, Azərbaycan mənşəli məhsulların xarici bazarlarda anoloji məhsullarla rəqabət qabiliyyətinin yüksəldilməsi baxımından çox önəmlidir. Mətbu-

la bağlı təlimlər keçirilib, malın mənşə ölkəsini təsdiq edən sertifikatın verilməsi sadələşdirilərək müddəti 3 gündən 1 günə endirilib.

Həyata keçirilən bu tədbirlər sahibkarlar və fermerlər tərəfindən də böyük ruh yüksəkliyi ilə qarşılanır. Artıq regionlardan fermerlərə dövlət dəstəyinin güclənməsi, yerli istehsalın artması, əlavə iş yerlərinin yaradılması ilə bağlı pozitiv məlumatlar daxil olur. Həmçinin Azərbaycan şirkətlərinin xarici ölkələrdə keçirilən sərgilərdə uğurla təmsil olunması ilə bağlı da materiallar mətbuatda yer alır. Qeyri-neft sektorunda xarici ölkələrlə imzalanan müqavilələrin sayının artması, dünya bazarında Azərbaycan məhsullarına tələbatın yaranması, ölkəmizin 150-yə yaxın dövlətlə ticarət tərəfdaşı olması onu göstərir ki, yaxın illərdə bu sektordan gələn gəlirlər neftin ucuzlaşması səbəbindən yaranan çətinlikləri həll edəcək. Yerli istehsal və ixracatın stimullaşdırılması həm ölkənin ərzaq təhlükəsizliyinin təmin olunmasına, həm də xaricdən daxil olan valyuta həcminin artmasına gətirib çıxaracaq.

Qeyd: Yazı Azərbaycan Mətbuat Şurası və "Veyselöglü" Şirkətlər Qrupunun "İqtisadi islahatlar və qeyri-neft sektorunun inkişafında yeni hədəflər" mövzusunda keçirdiyi müsbətiyyətə təqdim olunur.

Aygün Bəylərin qətldə suçlanan qardaşı məhkəmədə dindirildi

“Dedilər ki, danışsan, sonun belə olacaq”

Bakıda qətl törətməkdə təqsirləndirilən dəstə üzvlərinin növbəti məhkəmə prosesi keçirilib.

Təqsirləndirilənlər əməkdar artist Aygün Bəylərin qardaşı Abbas Hümmətov, Fuad Məmmədov, Elmür Alxazov, Ramil Əsirov, Elnur Əsirov və Cavid Alxazovdur.

Musavat.com xəbər verir ki, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində hakim Cavid Hüseynovun sədrliyi ilə keçirilən növbəti prosədə təqsirləndirilən şəxslərdən Abbas Hümmətov ifadə verib.

O ifadəsində bildirib ki, həbs edilənlərdən Elnur Əsirovla birlikdə internet klub işlədiblər. Ramil Əsirov onun uşaqlıq dostudur.

Onun sözlərində görə, Elmür internet kluba gələrək narkotik əkməyi təklif edib: “Özüm narkotik vasitələrin çəkəni olmuşam. Narkotik əldə etmək çətin məsələ idi. Buna görə də narkotik vasitə əkmək barədə razılığa gəldim. Cavid narkotik əkmək üçün ev təşkil edib. Həmin evə baxdıq, evin şəraiti yaxşı deyildi. Evi təmir edəndən sonra orada narkotik əkməyə başladım”.

Qətlin baş verdiyi gün yaşananlar haqda danışan Abbas Hümmətov deyib ki, həmin gün Elmür ona zəng edərək bağa getmək lazım olduğunu bildirib:

“Yolüstü Fuad və Elmüri götürəndən sonra bağa getdik. Bağa girəndə ortalıqda ağa bükülmüş Elnurun meyitini gördüm. Elnurun qətlə yetirilməsindən pis oldum. Qohumum olduğu üçün orada qala bilmədim və evə getdim. Səhəri gün Elnurun meyitini bağda basdırdıqlarını dedilər”.

Prokurorun suallarını cavablandıran Abbas Hümmətov ibtidai istintaq zamanı verdiyi ifadəsini təsdiqləyib.

O bildirib ki, həmin ifadəni işgəncə və təzyiqlə altında verib.

Abbas Hümmətov ibtidai istintaq zamanı dəhşətli işgəncələrə məruz qalması barədə müvafiq qurumlara şikayət etmədiyini də söyləyib və əlavə edib ki, Elnurun qətlə yetirilməsindən, kimin tərəfindən öldürülməsindən xəbəri olmayıb.

“Narkotik vasitəni satmaq üçün yox, istifadə etmək üçün əkməmişəm. Baş verən qətl hadisəsi barədə hüquq-mühafizə orqanlarına məlumat verə bilməzdim. Mənim özümün də cinayətim var idi, narkotik vasitənin əklməsində iştirak etmişdim. Buna görə də qətl hadisəsi barədə heç kimə məlumat vermədim. Həbs olunmağımdan qorxdum”.

Abbas Hümmətovun ibtidai istintaqa verdiyi ifadəsi ilə məhkəmədə verdiyi ifadə arasındakı ziddiyyətlər olduğu üçün onun ilk ifadəsi elan edilib.

Məlum olub ki, təqsirləndirilən şəxs qismində ibtidai istintaqa ifadə verən Abbas Hümmətov özünü təqsiri bilməyib. O bildirib ki, 2013-cü ildə taksi fəaliyyəti ilə məşğul olub. Tanışları Fuad Məmmədov, Cavid Alxazov, Elmür Alxazov, Ramil Əsirov və Elnur Əsirovla Qala qəsəbəsində yaşayıb dostluq ediblər.

Abbas Hümmətovun ifadəsinə görə, 2013-cü il iyun ayının əvvəllərində Fuad Elnur Hümmətovun əkilmiş narkotik vasitəni oğurlamaq istədiyini və ya bu barədə polisə məlumat verəcəyini deyib: “Fuad Elnurun bu hərəkətinin qarşısını almaq lazım gəldiyini, buna görə də Elnuru öldürməyi təklif etdi. Mən və Elmür Fuadın bu təklifinə qarşı çıxdıq. Elnuru öldürmək deyil, sadəcə, əl-qolunu bağlayaraq hədə-qorxu gəlməyi təklif etdik. Hadisə günü Fuad saat 10-11 radələrində şəhərdən götürdüm və Qala qəsəbəsindəki Cavidin evinə gətirdim. Evə daxil olan kimi Fuad məni “skoç” almağa göndərdi. Qala qəsəbəsindəki mağazadan skoç alıb geri qayıtdım. Evə gəldikdə Fuadla Elmürün Elnur Hümmətovu öldürdüklerini, meyitini zibil torbalarına büküklərini gördüm. Dedilər ki, hadisəni kiməsə danışsan, sonun belə olacaq”.

Daha sonra digər təqsirləndirilən Ramin Əsirov ifadə verib.

O, narkotik vasitələrin əklməsindən, həmin narkotik vasitələr əkilən evdə mərhum Elnurla birlikdə mühafizəçi qalmalarından danışmış.

Məhkəmə prosesi iyulun 6-da davam edəcək.

İttihama görə, dəstə üzvləri 2013-cü ildə narkotik ekiblər. İki ay sonra onların narkotik vasitələri ekib-becərməsi barədə Elnur Hümmətovun hüquq-mühafizə orqanlarına məlumat verməsindən şübhələnilir. Buna görə də onu qətlə

yetiriblər, həmin evin heyətində meyitini basdırıblar.

Elnur Hümmətov 2013-cü ilin iyunun 16-dan polisə itkin düşmüş kimi axtarıb. 2016-cı ilin avqustunda isə onun öldürüldüyü üzə çıxıb.

□ **İ.MURADOV**

Mingəçevirdə təcili tibbi yardım maşını iki avtomobillə toqquşdu, 9 yaralı

Mingəçevir şəhərində təcili tibbi yardım maşını iki avtomobillə toqquşub, 9 nəfər xəsarət alıb. “Report” un Şirvan bürosunun məlumatına görə, hadisə şəhərin Heydər Əliyev prospekti ilə Nizami küçəsinin kəsişməsində baş verib.

Belə ki, Rusiya Federasiyasının vətəndaşı, 1961-ci il təvəllüdü Müseyib Baloğlan oğlu İsmayilov idarə etdiyi “KIA” markalı avtomobillə “VAZ-2110” markalı avtomobilə daha sonra isə Əli Tanrıverdi oğlu Mikayılovun idarə etdiyi təcili tibbi yardım avtomobilinə çırpılıb.

Hadisə zamanı “VAZ-2110” markalı avtomobildə olan ana və üç uşağı, həmçinin təcili tibbi yardım avtomobilində olan tibbi bacısı Elnarə Rəhimova yüngül bədən xəsarətləri alıb və onlara ilk tibbi yardım göstərildikdən sonra evə buraxılıblar.

Qeyd edək ki, qəzaya düşən tibbi yardım avtomobilində ağır xəstə olub. Hadisə xəstəni Mingəçevir Şəhər Mərkəzi Xəstəxanasına apararkən baş verib.

Faktla bağlı araşdırmalara başlanılıb.

Gənc model milyarderin Xəzər sahilindəki malikanəsi yaxınlığında batdı

Bakının Bilgəh qəsəbəsi ərazisində dəhşətli olay yaşanmış. Bir qrup gənc bahalı yaxta ilə açıq dənizə çıxıblar. Gənclərdən biri “Miss Lafarella” gözəllik müsabiqəsinin iştirakçısı, gənc model Günel Mirzəyeva olub. Sahildən təxminən 200 metr aralandıqdan sonra yaxtayı saxlayıb suda çimməyə başlayıblar. Gənclər dənizə çıxanda hava küləksiz olsa da, qəfil külək qalxıb və yaxtayı dənizin içinə doğru aparıb. Bu zaman gənclər sahilə tərəf üz-məyə başlayıblar.

Həmin vaxt suda olan gənc model qışqır-bağır salaraq yanında olan güclü cins nümayəndələrindən kömək istəyib. Amma onlar da öz canlarının hayında olublar. Beləcə, gənc model dənizdə batıb. İyunun 24-də baş verən hadisədən ötən günlər ərzində Günel Mirzəyevanın axtarışları aparılıb. 5 gün ərzində FHN dalgıçları onun cəsədini axtarıblar. Hadisə şahidlərinin sözlərinə görə, axtarışlar helikopterlə də aparılıb.

Günel Mirzəyevanın cəsədini iyunun 29-da dalgıçlar aşkar ediblər. Günel Mirzəyevanın cəsədi tapılmadığı saatlarda yaxın dostu 1news.az-a gənc modelin dənizdə boğulduğunu təsdiqləyib: “Hadisə çimərlikdə baş verib. O, dostları ilə birlikdə yaxta gəzintisində çıxıb. Onlar birlikdə 200 metr uzaqlığa gediblər, yaxta aşılıb. Günel üzə bilmirdi. Yanındakı şəxs xilas ola bilib, bu işə yox”.

Gənc modelin batdığı ərazilər varlıların əyləncə mərkəzlərinə yaxındır. Azərbaycanın yaxtası olan şəxslərin siyahısı elə də uzun deyil. Bunun da özəl səbəbləri var. Yaxtaların saxlanması üçün tərsənlər yox səviyyə-sindədir, təmir məsələləri problemlidir. Odur ki, hər kəs belə bahalı əyləncələrə baş vurmur. Məlumatlara görə, gənc qızın Xəzərdə batdığı əraziyə ən yaxın yerdə Rusiyada yaşayan azərbaycanlı milyarder İsgəndər Xəlilovun böyük malikanəsi var.

Sabunçu Rayon Polis İdarəsinin 14-cü Polis Bölməsindən APA-ya bildirilib ki, Günel Mirzəyevanın meyiti batdığı yerin yaxınlığında aşkar edilərək sudan çıxarılıb. Hazırda faktla bağlı araşdırma aparılır.

□ **E.HÜSEYNOV**

Cümə söhbətləri

Arxada qoyduğumuz mübarək Ramazan ayı onun mənasını, əhəmiyyətini dərk etməyə çalışan insanda müəyyən bir əsər qoyur. Bu ayın mənəvi ab-havası insanın daxilində çox böyük iz buraxmaq iqtidarındadır. Və yalnız insanın özündən asılıdır o məqam ki, bu iz insanın mənəvi aləminə nə qədər dərin, davamlı, sabit təsir edəcək.

Mənəvi immunitet toplamaq ayı

Mübarək ayın mahiyyətində olan güclü ruhi-mənəvi təsir potensialını insan öz iradəsi ilə, öz əməlləri sayəsində yaşada və bərqərar edə bilir. İnsan gün ərzində öz varlığını necəliyinə varmalı, durumunun keyfiyyətini təftiş etməlidir. Gün ərzində insanın ixtiyarında müxtəlif amillər və vasitələr var ki, onların köməyi ilə insan özünü Allahın dərgahında hiss edir. Özünü Allah dərgahında hiss edən insan da, təbii ki, günah etməz, rəzil işə qol qoymaz.

Təəssüflər olsun ki, mübarək aydan vaxt baxımından uzaqlaşdıqca, bir çox insanlar onun qəlbə qoyduğu mənəvi izlərin silinib getməsinin fərqi nə varmışdır. Nəticə etibarilə, gündəlik qaçaqcaqlar, ilğimlər arxasınca tələsmələr öz işini görür və insan bir gün ayılır ki, tədricən bioloji bir robota çevrilmişdir. Nə üçün yaşayır, hansı amallar onun hərəkətverici qüvvəsidir - bu mövzular onu düşündürür. Vaxtı yoxdur bunlar barədə düşünsün, o, çox tələsir...

Zira, mübarək Ramazan ayının hədəfi və fəlsəfəsi də elə odur ki, insanlar bu 1 ayda zəruri keyfiyyətlərə, mənəvi immunitet xüsusiyyətlərinə yiyələnsinlər. Bu mənəvi ehtiyat mələkə halına, dərin xasiyyətə halına gəlsə, insanın ilin qalan hissəsində öz yaradılış fəlsəfəsinə uyğun yaşaması üçün münbit şərait yaranar.

Bu nöqtələr hər bir insanı müvafiq məsuliyyətlə vəzifələndirir. Həm özünün, həm ətrafının durumu ilə bağlı diqqətli olsun, nə üçün bu dünyaya gədiyini, haraya gedəcəyini unutmasın...

İlahi ziyafətin qədrini bilmək

Mübarək Ramazan ayı geridə qalsa da, onun mahiyyətindən irəli gələn hədəflər geridə qalmır. Qala da bilməz, bu hədəflər mübarək ayın mövcudluğu fəlsəfəsini müəyyənləşdirir. Zaten, elə məhz bu hədəflərə doğru hərəkət

İnancına libas geyindirən insan özüdür

Hacı İlqar İBRAHİMOĞLU, ibrahimoglu@gmail.com
İlahiyyatçı-filosof, İçərişəhər Cümə məscidinin imam-camiatı

Əlində deyilmi bütün ilini mübarək Ramazan ayına çevirsin?! Öz niyyətlərində, öz iradəsində deyilmi insanın, öz məsuliyyətlərində deyilmi insanın bütün ili nemət-bərəkəti anaraq yaşasın, istedadlarını təzahür etdirərək ömür sürsün? Hər an və hər bir məkan Allah istəyən duruma gətirməklə insan məgər edə bilməzmi layiqli surətdə yaşasın?! Hər bir insan anlamalıdır ki, mühit, toplum və digər təsirlərin üzərinə məsuliyyəti yıxmaq alınmayacaq. İnsan özü lazım olan şəraiti də, mühiti də yarada bilər və öz məsuliyyətinin, öz cavabdehliyinin realizəsi üçün müvafiq amillərə yaşamaq verə bilər.

Allah Təala insanı bacarmadığı iş ilə, altından çıxma bilmədiyi məsələ ilə imtahana çəkməz. İnsan qərribə-qərribə macəralara özü baş qata bilər, müxtəlif olaylara qoşula bilər - bu, onun öz seçimidir. İnsan müxtəlif uyğunsuzluqlara qol qoya, yersiz yüklərin altına girə bilər - bunlar ayrı bir mövzudur. Normalda insanın üzərinə qoyulan məsuliyyət və vəzifələr - insanın gücü qədərdir. Bu mənada hər bir insan məsuldur. Və Allahın köməyiylə, mübarək aydan əxz etdiyi lütfi, fəzilətləri, nemətləri ilboyu yaşada bilər insan.

Din və dindar

Bugünkü bəhsimizdə din və dindar mövzusunda da toxunaçağıq. Bəzən sual oluna bilər ki, bu mübarək İslam dini bu qədər alidirsə, bu qədər yüksəkdirsə, bəs bunun bütün müsəlmanların həyatında niyə güclü təzahürü yoxdur?! Əlbəttə, tək-tük nümunələr çoxdur, bəs kütləvi surətdə niyə müsəlmanlar bu misilsiz dərəcədə nəcib və gözəl dinə sahib çıxmırlar?

İnancımızın təqdim etdiyi nəzər budur ki, dinlə tanış olmaq, onun dəyrlərinə belə olmaq - imanlı adlanmaq üçün qətiyyət kifayət etmir. İmanlı olmaq üçün, İslam dəyərlərinə sahib çıxmaq üçün bu müqəddəs

din müddəaları bərdə məlumatlılıq bəs deyil. İslam, insandan əməl istəyir. Əməlsiz inancılı nonsensdir və quru iddiadır.

Əlbəttə, dünyada elə təlimlər, elə dünyagörüşləri, elə məfkurələr var ki, burada insandan əməl tələb olunmur. Bu təlimlərdə elədir ki, insan elə məfkurə, düşüncə baxımından burada nələrsə bağlı olsa, həmin təlimin müddəalarına tam cavab vermiş olur.

Mübarək dinimizin özəl xüsusiyyəti budur ki, burada dünyagörüşü və əməl, inanc və əməl, məfkurə və əməl ayrılmazdır, yanaşıdır, vücudi bağlılıqdadır. Əgər dünyagörüşü insanın gündəlik həyatının hər sə-

zım gəlmir. Fədakarlıq olmayan yerdə din yoxdur. Dinin göstərişlərinə əməl, riayət olmadan, gündəlik həyatda prinsipial mövqə tutmadan İslamın ardıcılığı yoxdur. Çünki dinimizin mənbəyi - Uca Yaradandır. Ondan üstünü yoxdur ki! Bu səbəbdən də, hər nə gözəldir, nəcibdir, kamildir - Ona tapınmaqdan hasil olur. Və bu tapınmaq sözündə olmur, elə-belə deyilməklə olmur. Yalnız tam surətdə İlahi rəngə boyanmaqla, öz mahiyyətini Həqiqi Kamalla həmahəng etməyə səy etməklə insan əsil bəndələrdən olar.

Ən işıqlı yol

Allah Təala İslam dininə bir əsaslar qoyub ki, bunlar hər za-

sələdir. Və müasir zamanda bəlkə də hər zamandan daha aktual mövzudur. Günümüzdə həyanı mənfi bir element kimi təqdim etməyə, nə isə bir geriçilik göstəricisi kimi ictimai süura yeritməyə səy edənlər az deyil. Guya insanın tərəqqisinə mane olan cəhətlərdəndir həya. Həyasızlıqla komplekslərdən qurtulmağı təsəviləndirmək, bunlar arasında bərabərlik işarəsi qoymaq cəhdləri edilir. Həya - yerində istifadə olunmalı bir xislətdir, insanın mənəvi durumunda ən gözəl keyfiyyətlərdəndir.

Dinimizin zineti - vəfadır. Vəfalıqlıq, insanı İNSAN edən xislətlərdəndir. İnsan hər bir müstəvidə - dostluqda, ailədə,

man ən üstündür. İnsanı, onun hər vəziyyətini tanıyan tərəfindən qoyulub bu əsaslar. İstənilən məkan, şərait, vəziyyət üçün İslamın əsasları və prinsipləri ən üstündür. Xoş olsun əməl edənə halına və əməl etməyənlə işə özü öz halını belə acınacaqlı duruma salır. Əmirəlmöminin Həzrət Əli (ə) buyurur: "İslam - ən işıqlı yol, ən aşkar keçiddir. Onun yol nişanları - uca, baş yolu - parlaq, çirəkləri - işıqlı və nur saçandır".

Həzrət (ə) məntiqində İslam - bir yoldur, keçiddir. Yolun başlanğıcı olur. Yolun mütləq hədəfi olur. İslam bizə başlanğıcımızdan hədəfə doğru hərəkəti öyrədir. İslam bir yoldur ki, insanı aydın, müəyyən bir hədəfə doğru - həqiqi kamiliyyətə doğru aparır. İnsan istəyirsə çətinliklərdən, bədrəmələrdən itkisiz keçsin - dinimiz bunun üçün ən gözəl keçiddir. İnsan istəyirsə aydın, parlaq, müəyyən bir hədəfə doğru getsin - inancına sahib çıxmaldır. Təbii ki, bu yolun bir nişanları, göstəriciləri, bir yolgöstərənli olmalıdır. Və dinimizin nişanları ən aydın, yolgöstərənli ən kamildir. Qaranlıq heç nə yoxdur İslamda.

Bu kontekstdə bir çox mühüm nöqtə nəzərə alınmalıdır. Bütün bunlar avtomatik olaraq insana yapışmış, onun daxili aləmi öz-özünə yenilənib kamilləşmişdir. Əziz İslam Peyğəmbəri (s) buyurur: "İslam - uryandır, libassızdır. Onun libası - həya, zineti - vəfa, mərdliyi - xeyir və ləyaqətli əməl, sütunu - günahlardan çəkinməkdir. Hər şeyin dayağı var. İslamın da dayağı biz Əhli-Beytə məhəbbətdir".

İmanın libası - həyadır

Mübarək hədisdən görünür ki, "mən müsəlmanam" deməklə, hələ heç nə həll olunmur. İnancına sahib çıxmaq istəyən insan, öz çılpaq inancını həya libasına bürüməlidir. Həya məsələsinə diqqət etməyən inancının kamil durumundan söhbət gedə bilməz. Həya - çox mühüm məsələdir. Həm kişiye, həm qadına aid olan mə-

məfkurədə, prinsiplərində - hər şeydə vəfalıqlığını qorumağıdır.

Savaş, elə bunun savaşdır. Əsrlər boyudur ki, həya, vəfa, ləyaqət, şəxsiyyət savaşı gedir. Hər zaman bunları dəyərdən salmağa çalışanlar var və hər zaman bunları yaşadan, bu dəyərlərə xətir hər şeyindən keçməyə hazır olanlar var. İnsan kimi yaşamaq istəyənlər və insanı bioloji robot kimi görmək istəyənlər var. Və zaman keçdikcə bu dəyərlər köhnəlmir. Əksinə, durum qəlizləşdikcə, həyanın, iffətin, namusun, qeyrətin dəyəri daha da artır.

Xeyir əməl - İslamın cövhəridir

Əmələ gəldikdə, xeyir və ləyaqətli əməl - İslamın cövhəridir. Əməlsiz din yoxdur. Özü də sadəcə əməl yox. Xeyir və ləyaqətli yüklənmiş əməl. Xeyir olmayan, şəxsiyyət və ləyaqətlə zinetləndirilməyən əməlsiz din yoxdur, boş iddiadır.

Dinin sütunu - günahlardan çəkinməkdir. Günahlardan çəkinməklə, insan İlahi rəngə boyanmayacaq, İlahi libasa bürünməyəcək. Bütün ömrünü mənəvi axsa maqlarda, bədrəməklərdə keçirəcək. Və bu iman binasına dayaq verən - Əhli-Beytə (ə) məhəbbətdir. Dayaqsız bina olmadığı kimi, Peyğəmbər (s) və Əhli-Beytinə (ə) məhəbbət olmadan da iman kamil olmaz. Sözdə məhəbbət yox. Əməllə təsdiqlənməyən boş iddia yox. Məhz Peyğəmbər (s) və Əhli-Beytinə (ə) məhəbbətdən doğrulmuş əməl. Bu mübarək vücudların nümunəsindən, Allaha ixlas və sonsuz vəfalıqla səciyyələndirən tapınmaqlarından qaynaqlanan bir gözəl həyat tərzi. Budur həqiqi iman əhlinin mayakı, qaranlıqlarda, keşməkeşlərdə azmamaq imkanı verən parlaq nişanı, yolgöstərənini. İnsanın ruhunun kamil insanlarla bir harmonik münasibətidir bu.

Allah Təala cəmi insanlara bu nemətləri dərk edib, riayət edənlərdən qərar versin! Amin!

MUSAVAT

Son səhifə

N 136 (6750) 30 iyun 2017

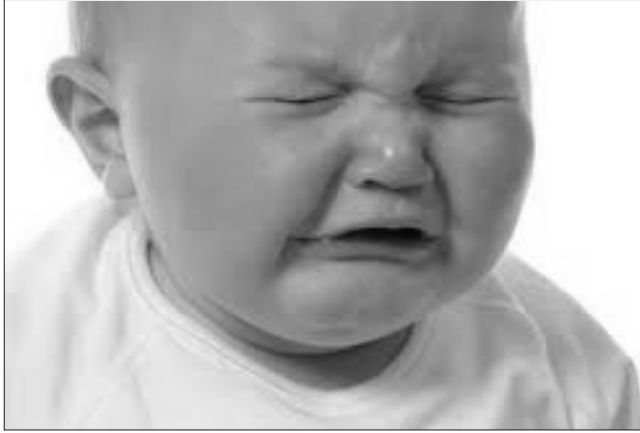
Lotereyada milyon funt uddu, amma kassir işləməyə davam edir

Britaniyanın Vulverqempton şəhərində yaşayan 50 yaşlı Amanda Lyuis lotereyada milyon funt udsa da, supermarketdə kassir olaraq çalışmaqda davam edir. Bu haqda lenta.ru saytı "Daily Mirror"a istinadən xəbər verib. Pulu alandan sonra Amanda Lyuis ipotekasını ödəyib, iki böyük uşağına məşin alıb, özünə və ərinə yeni ev alıb. Bununla paralel olaraq, o, bir neçə ev alıb onları kirayəyə verib ki, kirayəsi ilə dolansın. Amma Lyuis 15 il çalışdığı supermarketdəki işindən də çıxmayıb və orada kassir olaraq qalıb. Bu mağazada o, saatda 9 funt sterlinq qazanır. Bu işə Britaniya qanunlarının yol verdiyi kimi, minimal əmək haqqından 1.5 funt artıqdır. Lyuisin sözlərinə görə, alıcılar və kolleqaları tez-tez ondan lotereya bileti seçməsinə istəyirlər ki, bəxtləri gətirsin. Lotereya udandan sonra köhnə iş yerində qalan həyat yoldaşı da deyib ki, bu cür şans gətirən hadisədən sonra onu görənlər belə deyirlər: "Mən inana bilmirəm ki, milyon mənim ayaqyolumda yerə kafel döşəyir".

Bu ilin fevralında məlum oldu ki, lotereyada milyon funt sterlinq udan Edinburq sakini konkurs təşkilatçıları ittiham edib. O deyib ki, pullar onun həyatını korlayıb.

Ağlayan uşağı niyə sakitləşdirmək olmaz?

Australiyada valideynlərin ağlayan uşaqlarına necə münasibət göstərməsi ilə bağlı bir araşdırma aparılıb. Alimlər valideynlərə tövsiyə edib ki, uşaqlar ağlamağa başlayandan yalnız bir müddət sonra onları sakitləşdirmək üçün hərəkətə keçsinlər. 7 aydan 6 yaşa qədər olan 326 uşaq üzərində aparılmış araşdırmanın nəticələrinə görə, ata-analar ağlayan uşaqlarını nə qədər gec susdursalar, bir o qədər uğurlu nəticələr əldə edərlər. Bunun adına "nəzarətli ağlama" deyilir. Belə ki, valideynlər uşaq ağlayandan sonra gözlemə müddətini hər dəfə artırır və onlar öz-özünə sakitləşmə verdiyi qazanırlar.

Araşdırmanın rəhbəri Anna Price deyib: "Ata-analar uşaq ağlamağa başlayandan sonra bir gecə 2 dəqiqə, növbəti gecə 5 dəqiqə müdaxilə etmədən gözleməyi öyrəsinlər. Bu, uşağa ziyan deyil. Amma valideynlər uşaq ağlayan kimi onun otağının qapısını bağlayıb onunla maraqlanmış kimi hərəkət etməsinlər. Hər dəfə otaqlarına gedib nə etdiyi ilə maraqlansınlar. Bu halda uşaq da, ana da sağlam bir gecə keçirə biləcək".

Birdən artıq dildə danışırınsa.... bu xəstəlik səndən qaçacaq

Son araşdırmalardan məlum olub ki, birdən artıq dildə danışmaq bir sıra beyin xəstəlikləri riskini azaldır.

Hindistanda aparılan tədqiqatda 240-ı alzaymer xəstəsi olmaqla, 66 yaşlı 650 nəfər iştirak edib. İştirakçılardan 391 nəfəri 2 və ya daha artıq dildə danışan

insanlar olub. Alimlər müəyyən ediblər ki, bu insanlarda alzaymer xəstəliyi 1 dildə danışanlarla müqayisədə daha gec, 4.5 il sonra başlayır. Təhsil səviyyəsinin araşdırmaların nəticələrinə təsiri olmayıb. Tədqiqatın həmmüəllifi Tomas Bakın dediyinə görə, müxtəlif dillərdə danışan in-

sanların beyinləri sözlər və ifadələr arasında seçim etməyə məcbur olur. O, beyinin konsentrasiyasının beyin xəstəliklərinə meyilliyi azaldığını bildirir.

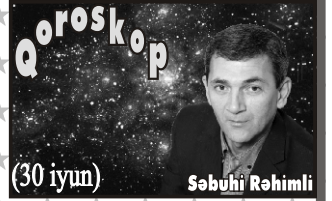
Alimlər müəyyən edib ki, 2-dən artıq dildə danışmağın müsbət nəticəsi olmayıb.

Araşdırmalar həm də hallusinasiya ilə müşayiət edilən Levi demensiya progressiv beyin xəstəliyinin başlama prosesini gecikdirmədiyini göstərib.

Tomas Bakın dediyinə görə, dillərin hansı yaşda öyrənilməsi əhəmiyyət kəsb etmir. O bildirir ki, dil öyrənilməsinin yaşdan asılı olmayaraq faydası böyükdür. İkidilliliyin demensiyaları gecikdirməsi hətta savadsız insanlarda da müşahidə edilib.

QOÇ - Bu bayram gününü gərgin şəraitdə başa vuracağınız güman olunur. Amma aktivliyiniz nəzərə çarpacaq. Son vaxtlar yaşamağınızın fərqinə nə üçün varmırsınız? Axı vahid bir idarəedici var...

BUĞA - Bütün çətin məqamlarda özünü-zə güvənini. Kənardan kiminsə dəstək verəcəyinə ümid bəsləməyin. Belə olarsa, ulduzlar gün ərzində sizi bir neçə dəfə sevin-dirəcək.

ƏKİZLƏR - Bürcünüzdəki planetar passivlik görəcəyiniz işlərdə kompleks lənglik əmələ gətirəcək. Odur ki, qarşınızda duran vəzifələrin bir qismini ixtisara salın. Bu gün əsasən qazanmaq üçün düşərlidir.

XƏRÇƏNG - Bu günün mənəvi zövqünü yaşamağa çalışın. Astroloji göstəricilər ixtiyarınızda olan bu təqvimdə əsas vaxtı fəaliyyət prinsiplərinə həsr etməyi məsləhət görür.

ŞİR - Saat 13-ə qədər müəyyən mübahisələrə cəlb oluna bilərsiniz. Özünüzlə ələ alın. Dedi-qoduya əhəmiyyət verməyin. Sonrakı müddətdə məhəbbət ümmanına düşəcəksiniz. Özünə nəzarəti gücləndirin.

QIZ - Maddi problemlərin çoxluğu bəzi global planlarınızın reallaşması üçün əngəllər törədə bilər. Bu səbəbdən də özünüzlə arzuolunmaz situasiyalara sürükləməyin. Sevincirici xəbərlər gözlənilir.

TƏRƏZİ - Şəxsi büdcənizi artırmaq üçün yaxşı vaxtdır. Bu istiqamətdə bütün səylərinizi birləşdirməlisiniz. Daxili narahatlığınızı dəf etmək üçün mütləq ziyarətgahlara baş çəkin.

ƏQRƏB - Ünsiyyətdə olduğunuz bir neçə şəxslə aranızda konfliktlər yarana bilər. Özünüzlə səbrli göstərin. Pul problemlərinizi gərəksiz yerdə qabartmayın. Riskə ehtiyac yoxdur.

OXATAN - Üzərinizə düşən vəzifələrin çoxluğu başınızı bərk qatacaq. Amma uğurlu nəticənin olacağını düşünüb hər şeyə dözməlisiniz. Təşəbbüskarlığı əldən verməyin.

OĞLAQ - O qədər gözəl ərafədir ki, hətta pul kişənizin boşluğu da ovqatınızı aşağı salmayacaq. Gileylənmək, kiminsə arxasınca danışmaq sizə günah yazdı bilər. Nikbin və gözütöx olun.

SUTÖKƏN - Qarşılıqlı münasibətlərdə yeni çarələr yaratmaq üçün canfəşanlıq göstərin. Əməkdaşlıq zəminində də uğurlarınız mümkündür. Ölçülü-biçili hərəkət etsəniz, qazana da bilərsiniz.

BALIQLAR - Təzə və ürəyinizdən olan xəbərlər yolunuzu gözləyir. Yeni əməkdaşlığa başlamaq üçün də uğurlu vaxtdır. Büdcənizi artırmaq üçün şans qazanacaqsınız. Səfərdən imtina edin.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Motosikletin oturacağında dəfn olunacaq

Amerikanın Pensilvaniya ştatının Pittsburg şəhər sakini motosikletin oturacağında dəfn edəcəklər. Bu barədə «Associated Press» xəbər verib. 25 iyunda 89 yaşlı Artur Verner xərcəng xəstəliyindən dünyasını dəyişdi. Ölümündən öncə o, dəfn bürosu açan motoentuziastları axtarıb tapıb. Sonuncular onun planını həyata keçirməyə razılaşıblar. Mərhumu qəbiristanlığa motokataflada aparacaq və motosikletin oturacağında da dəfn edəcəklər. O, Harley-Davidson motosikletini düz 27 il boyunca böyük həvəslə sürüb. Dəfn mərasimi 30 iyunda baş tutacaq.

Artur Verner uşaqlıqdan motosikleti sevir. Atasına məxsus Harley-Davidson motosikleti onun bu sahədə inkişafı üçün əvəzsiz rol oynayıb. Kişi bütün həyatı boyu usta olub və təqəddü ilə bu motosikleti alıb. "O, bu motosikletinə görə yaşayırdı" - bunu isə onun oğey oğlu deyib.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYSAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.